

Hallituksen esitys Eduskunnalle luottolaitosten toiminnan tervehdyttämistä, selvitystilaa ja konkurssia koskevan lainsäädännön muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, säästöpankkilakia, luottolaitostoiminnasta annettua lakia, talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annettua lakia ja ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annettua lakia muutettaisiin vastaamaan luottolaitosten tervehdyttämisestä ja likvidaatiosta 4 päivänä huhtikuuta 2001 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä.

Ainoastaan luottolaitoksen kotivaltion viranomaiset olisivat toimivaltaisia viranomaisia päättämään luottolaitoksen toiminnan tervehdyttämisestä, selvitystilasta ja konkurssista Euroopan talousalueella. Tervehdyttämiseen, selvitystilaan ja konkurssiin ja niiden oikeusvaikutuksiin sovellettaisiin yleensä luottolaitoksen kotivaltion lakia. Menettelyn aloittamisen oikeusvaikutukset työsopimuksiin ja työsuhteisiin, kiinteän omaisuuden käyttö- ja luovutus sopimuksiin, velkojien ja sivullisten esineoikeuksiin, säännellyillä markkinoilla tehtyihin liiketoimiin ja muun muassa vireillä oleviin oikeudenkäynteihin määräytyisivät kuitenkin tästä pääsäännöstä poiketen.

Rahoitustarkastuksen olisi ilmoitettava suomalaisen liikepankin, säästöpankin, osuuspankin ja muun luottolaitoksen selvi-

tystilaan tai konkurssiin asettamisesta niiden muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden valvontaviranomaisille, joissa luottolaitoksella on sivukonttori tai joissa se muutoin harjoittaa luottolaitostoimintaa. Valtiovarainministeriön olisi tehtävä vastaava ilmoitus talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä ja yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta.

Selvitysmiehen olisi ilmoitettava luottolaitoksen selvitystilaan asettamista koskevasta päätöksestä Euroopan unionin virallisessa lehdessä sekä jokaisen sellaisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kahdessa valtakunnallisessa päivälehdessä, jossa luottolaitoksella on sivukonttori tai jossa se muutoin harjoittaa luottolaitostoimintaa. Vastaava velvollisuus olisi konkurssissa pesähoitajalla, pankin toiminnan keskeytyksessä asiamiehellä ja saneerausmenettelyssä selvittäjällä.

Velkojalla, jonka asuinpaikka tai kotipaikka on toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, olisi oikeus suomalaisen luottolaitoksen saneerausmenettelyssä, selvitystilassa ja konkurssissa ilmoittaa ja valvoa saatavansa myös asuin- tai kotivaltionsa virallisella kielellä.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
YLEISPERUSTELUT	4
1. Direktiivi luottolaitosten tervehdyttämisestä ja likvidaatiosta	4
2. Lainsäädäntö	6
2.1. Tervehdyttämistoimenpiteet	6
2.2. Likvidaatiomenettelyt	7
2.2.1. Liikepankkilaissa tarkoitettujen luottolaitosten selvitystiläsäännökset	7
2.2.2. Osuuspankkilaissa tarkoitettujen luottolaitosten selvitystiläsäännökset ..	8
2.2.3. Säästöpankkien ja hypoteekkiyhdistysten selvitystiläsäännökset	9
2.2.4. Luottolaitosten konkurssisäännökset	9
2.3. Toimiluvan peruuttaminen selvitystilän tai konkurssin johdosta	10
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	10
3.1. Yleistä	10
3.2. Liikepankkilain, osuuspankkilain ja säästöpankkilain muuttaminen	11
3.3. Luottolaitoslain muuttaminen	11
3.4. Keskeytyslain muuttaminen	12
3.5. UPL:n muuttaminen	12
3.6. Direktiivin säännökset, joista ei aiheudu muutostarvetta	12
4. Esityksen vaikutukset	13
5. Asian valmistelu	14
6. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja	14
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	14
1. Lakiehdotusten perustelut	14
1.1. Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista	14
6 luku. Selvitystila ja konkurssi	14
1.2. Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista	22
9 luku. Selvitystila ja konkurssi	22
1.3. Säästöpankkilaki	24
8 luku. Säästöpankin selvitystila ja konkurssi	24
1.4. Laki luottolaitostoiminnasta	27
1.5. Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä	27
5 a luku. Päätöksestä ilmoittaminen Euroopan talousalueella	29
1.6. Laki ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa	30
2. Voimaantulo	32

LAKIEHDOTUKSET	33
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta	33
osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta	36
säästöpankkilain muuttamisesta	38
luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 §:n muuttamisesta	41
talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain muuttamisesta	41
ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta	44
 LIITE	 47
 RINNAKKAISTEKSTIT	 47
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta	47
osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta	49
säästöpankkilain muuttamisesta	51
luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 §:n muuttamisesta	54
talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain muuttamisesta	55
ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta	57

YLEISPERUSTELUT

1. Direktiivi luottolaitosten tervehdyttämisestä ja likvidaatiosta

Luottolaitosten tervehdyttämisestä ja likvidaatiosta 4 päivänä huhtikuuta 2001 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2001/24/EY, jäljempänä *tervehdyttämis- ja likvidaatiodirektiivi*, säädetään luottolaitoksia koskevien tervehdyttämistoimenpiteiden ja likvidaatiomenettelyjen vastavuoroisesta tunnustamisesta Euroopan unionissa (EU).

Tervehdyttämis- ja likvidaatiodirektiivin johdanto-osan mukaan direktiivi kytkeytyy luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 20 päivänä maaliskuuta 2000 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/12/EY, jäljempänä *luottolaitosdirektiivi*, toteutettuun yhteisön lainsäädäntöön. Tästä seuraa, että luottolaitos ja sen sivuliikkeet muodostavat toiminta-aikanaan yhden kokonaisuuden, jota valvovat sen valtion toimivaltaiset viranomaiset, jossa koko yhteisössä voimassa oleva toimilupa on myönnetty. Luottolaitoksen ja sen sivuliikkeiden muodostamasta ykseydestä olisi erityisen haitallista luopua silloin, kun on tarpeen toteuttaa tervehdyttämistoimenpiteitä tai aloittaa likvidaatiomenettely.

Tervehdyttämis- ja likvidaatiodirektiivin mukaan toimivaltaisia viranomaisia päättämään luottolaitoksen ja sen toisessa EU:n jäsenvaltiossa sijaitsevan sivuliikkeen tervehdyttämistoimenpiteen ja likvidaatiomenettelyn aloittamisesta ovat ainoastaan luottolaitoksen kotivaltion viranomaiset. Menettelyyn sovelletaan luottolaitoksen kotivaltion lakia direktiivissä mainituin poikkeuksin. Tervehdyttämis- ja likvidaatiodirektiivissä säädetään myös velkojien yhdenvertaisesta kohtelusta sekä siitä, miten menettelyn aloittamisesta on ilmoitettava EU:ssa.

Tervehdyttämis- ja likvidaatiodirektiivi koostuu viidestä osastosta, joita ovat soveltamisala ja määritelmät (1 ja 2 artikla), ter-

vehdyttämistoimenpiteet (3—8 artikla), likvidaatiomenettely (9—19 artikla), tervehdyttämistoimenpiteitä ja likvidaatiomenettelyä koskevat yhteiset säännökset (20—33 artikla) ja loppusäännökset (34 ja 35 artikla).

Tervehdyttämis- ja likvidaatiodirektiiviä sovelletaan luottolaitosdirektiivin 1 artiklassa määriteltyihin luottolaitoksiin, joiden kotipaikka on yhteisössä, sekä niiden toisessa jäsenvaltiossa sijaitseviin sivukonttoreihin. Jos luottolaitoksella, jonka kotipaikka on yhteisön ulkopuolella, on yhteisön sisällä vähintään kahdessa jäsenvaltiossa sivukonttoreita, sovelletaan direktiiviä myös näihin sivukonttoreihin.

Tervehdyttämistoimenpiteillä tarkoitetaan tervehdyttämis- ja likvidaatiodirektiivin 2 artiklan mukaan luottolaitoksen taloudellisen tilanteen säilyttämiseen ja palauttamiseen tähtäviä toimenpiteitä, jotka voivat vaikuttaa kolmansien osapuolien olemassa oleviin oikeuksiin. Likvidaatiomenettelyillä puolestaan tarkoitetaan direktiivissä kaikkia velkojia koskevia omaisuuden rahaksi muuttamiseen tähtäviä menettelyjä, joita jäsenvaltioiden viranomaiset aloittavat.

Direktiivin pääsäännön mukaan tervehdyttämistoimenpiteisiin ja likvidaatiomenettelyyn sovelletaan luottolaitoksen kotivaltion lainsäädäntöä (3 ja 10 artikla). Kotivaltion lainsäädännön perusteella määritellään tervehdyttämistoimenpiteen ja likvidaatiomenettelyn aloittamista, kulkua ja päättämistä koskevat edellytykset. Kotivaltion viranomaisten ja tuomioistuinten päätökset tunnustetaan ja niille annetaan suora oikeusvaikutus sivukonttoreiden sijaintivaltioissa (3 ja 9 artikla).

Direktiivissä säädetään tervehdyttämistoimenpiteen ja likvidaatiomenettelyn tiedottamisesta sivukonttorin sijaintivaltion toimivaltaisille viranomaisille (4 ja 9 artikla). Lisäksi tervehdyttämistoimenpiteen ja likvidaatiomenettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä on julkaistava ote Euroopan unionin vi-

rallisessa lehdessä ja jokaisen vastaanottavan jäsenvaltion kahdessa valtakunnallisessa päivälehdessä (6 ja 13 artikla). Tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivillä velkojille pyritään takaamaan tasapuolinen kohtelu asuinpaikasta ja saatavien luonteesta riippumatta. Tämän vuoksi julkaisemisen lisäksi on päätöksestä ilmoitettava henkilökohtaisesti myös niille tunnetuille velkojille, joiden kotipaikka tai asuinpaikka on toisessa EU:n jäsenvaltiossa (7 ja 14 artikla). Kaikilla luottolaitoksen velkojilla on myös oikeus ilmoittaa saatavansa ja tehdä saatavaansa koskevia huomautuksia tervehdyttämistoimenpiteen ja likvidaatiomenettelyn yhteydessä (7 ja 16 artikla).

Direktiivi edellyttää, että luottolaitoksen toimilupa on peruutettava likvidaatiomenettelyn aloittamisen johdosta. Toimiluvan peruuttaminen ei kuitenkaan saa estää jatkamasta luottolaitoksen tiettyjä toimintoja siltä osin kuin se on tarpeen likvidaatiota varten (12 artikla).

Direktiivi sisältää eräitä poikkeuksia luottolaitoksen kotivaltion lainsäädännön ensisijaisesta soveltamisesta. Nämä poikkeukset koskevat tervehdyttämistoimenpiteen ja likvidaatiomenettelyn aloittamisen vaikutuksia tiettyihin sopimuksiin ja oikeuksiin, sivullisten esineoikeuksiin, omistuksenpidätykseen, kuittaukseen, säännelyihin markkinoihin, velkojia vahingoittaviin toimiin, sivullisten suojaamiseen ja vireillä oleviin oikeudenkäynteihin (20—32 artikla). Menettelyn aloittamisen vaikutukset esimerkiksi työsopimukseen ja työsuhteeseen määräytyvät yksinomaan sen jäsenvaltion lain mukaan, jota työsopimukseen muutoinkin sovelletaan. Rahoitusvälineiden omistus- ja muiden oikeuksien käyttäminen määräytyy sen jäsenvaltion lain mukaan, jossa sijaitsevaan rekisteriin tai sijaitsevalle tilille rahoitusväline on kirjattu. Tervehdyttämistoimenpiteen ja likvidaation vaikutukset vireillä olevaan oikeudenkäyntiin määräytyvät yksinomaan sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jossa oikeudenkäynti on vireillä.

Lisäksi tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivissä säädetään luottolaitosdirektiiviä vastaavasta salassapitovelvollisuudesta (33 artikla).

Jäsenvaltioiden on saatettava voimaan tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivin noudat-

tamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset 5 päivään toukokuuta 2004 mennessä (34 artikla).

Tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivi muodostaa osan EU:n uutta maksukyvyttömyyslainsäädäntöä. Toukokuun 29 päivänä 2000 annettiin neuvoston asetus (EY) N:o 1346/2000 maksukyvyttömyysmenettelyistä. Asetuksessa säädetään toimivallasta aloittaa maksukyvyttömyysmenettely ja tehdä päätöksiä, jotka johtuvat välittömästi maksukyvyttömyysmenettelystä ja jotka liittyvät siihen läheisesti. Lisäksi asetuksessa säädetään kyseisten päätösten tunnustamisesta ja sovellettavasta laista. Asetusta ei sovelleta luottolaitoksiin, vakuutusyrityksiin, sijoituspalveluyrityksiin eikä yhteissijoitusyrityksiin. Vakuutusyritysten tervehdyttämisestä ja likvidaatiosta on vuonna 2001 annettu oma Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/17/EY. Sen täytäntöönpanoa koskeva hallituksen esitys (HE 149/2003 vp) on parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä.

Pohjoismaat ovat vuonna 1933 tehneet konkurssia koskevan sopimuksen, jossa määrätään konkurssin rajat ylittävistä vaikutuksista Pohjoismaissa sekä sovellettavasta laista. Lisäksi sopimuksessa on määräyksiä muun muassa konkurssin alkamisesta, kuuluttamisesta ja merkitsemisestä rekistereihin sellaisessa Pohjoismaassa, jossa velallisella on omaisuutta. Sopimusta täydentää kansallinen voimaansaattamislaki (laki Suomen, Tanskan, Islannin, Norjan ja Ruotsin kesken Kööpenhaminassa 7 päivänä marraskuuta 1933 tehdyn, konkurssia koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta; 333/1934). Tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivissä ei ole säännöksiä direktiivin suhteesta kansainvälisiin sopimuksiin. Tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivin on kuitenkin katsottava syrjäyttävän Pohjoismaiden konkurssisopimuksen määräykset, kun kysymys on direktiivissä säädetystä asiasta. Muissa kysymyksissä noudatetaan Pohjoismaiden konkurssisopimusta. Tulkinta perustuu Suomen, Tanskan ja Ruotsin osalta jäsenyyteen Euroopan unionissa sekä Norjan ja Islannin osalta siihen, että ne ovat Euroopan talousalueeseen kuuluvia valtioita ja että tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivi on ETA:n sekakomitean 6 päivänä joulukuuta

2002 tekemällä päätöksellä (N:o 167/2002) lisätty ETA-sopimuksen liitteeseen IX (Rahoituspalvelut).

2. Lainsäädäntö

2.1. Tervehdyttämistoimenpiteet

Tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivissä tarkoitettuina tervehdyttämistoimenpiteinä voidaan Suomessa pitää talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annettussa laissa (1509/2001), jäljempänä *keskeytyslaki*, tarkoitettua toiminnan keskeytystä ja yrityksen saneerauksesta annettussa laissa (47/1993), jäljempänä *yrittysaneerauslaki* tarkoitettua yrityssaneerausta.

Keskeytyslakia sovelletaan luottolaitostoinnasta annetun lain (1607/1993), jäljempänä *luottolaitoslaki*, 2 b §:sä tarkoitettuihin talletuspankkeihin, joista keskeytyslaissa käytetään nimitystä pankki.

Keskeytyslain tarkoituksena on osaltaan turvata rahoitusmarkkinoiden häiriötöntä toimintaa edistämällä taloudellisiin vaikeuksiin joutuneiden luottolaitosten toiminnan tervehdyttämistä tarpeellisin uudelleenjärjestelytoimenpitein ilman, että luottolaitos olisi asetettava konkurssiin tai muuten purettava. On myös tärkeää, että luottolaitoksen velkojen takaisinmaksu ja uusien talletusten vastaanottaminen voidaan nopeasti keskeyttää silloin, kun toiminnan jatkaminen vaarantaisi tallettajien ja muiden velkojien saatavien arvon säilymisen taikka rahoitusmarkkinoiden vakauden.

Pankin on keskeytyslain 2 §:n mukaan oma-aloitteisesti ilmoitettava valtiovarainministeriölle, jos pankki ei ilmeisesti kykene täyttämään sitoumuksiaan. Myös Suomen Pankin ja Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava valtiovarainministeriölle, jos ne havaitsevat pankin maksuvalmiuden siinä määrin vaarantuneen, ettei pankki todennäköisesti kykene täyttämään sitoumuksiaan. Keskeytyslain 3 §:n mukaan valtiovarainministeriö voi keskeyttää pankin toiminnan enintään kuukauden ajaksi, jos on ilmeistä, että toiminnan jatkaminen vakavasti vahingoittaisi rahoitusmarkkinoiden vakautta, maksujärjestelmien häiriötöntä toimintaa tai velkojien etua. Erityisestä syystä keskeytystä voidaan

jatkaa kuukausi kerrallaan, kuitenkin enintään kuusi kuukautta keskeytyksen alkamisesta.

Kun valtiovarainministeriö on tehnyt keskeytyspäätöksen, Rahoitustarkastuksen on keskeytyslain 5 §:n mukaan asetettava pankkiin asiamies valvomaan päätöksen noudattamista. Asiamiehen on keskeytyslain 6 §:n mukaan kuulutettava ja ilmoitettava erälle viranomaisille keskeytyspäätöksestä ja keskeytyksen lakkaamisesta. Viranomaisten on tehtävä keskeytyspäätöksestä ja keskeytyksen lakkaamisesta merkintä tiettyihin rekistereihin.

Toiminnan ollessa keskeytettynä pankki ei saa keskeytyslain 10 §:n mukaan ilman valtiovarainministeriön lupaa ottaa yleisöltä vastaan talletuksia eikä muita takaisinmaksettavia varoja. Lisäksi pankin toimivaltaa määrätä omaisuudestaan ja toiminnastaan on rajoitettu yrityssaneerauslain 29 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla.

Pankin on keskeytyslain 11 §:n mukaan viipymättä keskeytyspäätöksen jälkeen laadittava toimenpidesuunnitelma pankin taloudellisen aseman tervehdyttämisestä tai, jollei se ole mahdollista, pankin toiminnan lopettamisesta. Jollei pankki laadi suunnitelmaa tai jollei suunnitelmassa voida esittää tervehdyttämistoimenpiteitä, valtiovarainministeriön on esitettävä Rahoitustarkastukselle pankin toimiluvan peruuttamista.

Pankin toiminnan ollessa keskeytettynä valtiovarainministeriö voi keskeytyslain 13 §:n mukaan tehdä hakemuksen yrityssaneerauslaissa tarkoitettua saneerausmenettelyn aloittamisesta. Hakemukseen on liitettävä selvitys yrityssaneerauslain 6 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetyistä saneerausmenettelyn edellytyksistä taikka pankin ja vähintään kahden sellaisen velkojan suostumus, joiden saatavat edustavat vähintään yhtä viidesosaa pankin tunnetuista veloista. Yrityssaneerauslain 6 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädettynä edellytyksenä on velallista uhkaava maksukyvyttömyys ja 3 momentin edellytyksenä velallisen maksukyvyttömyys eräin poikkeuksin.

Pankin yrityssaneeraukseen sovelletaan yrityssaneerauslakia siten kuin keskeytyslaissa säädetään. Yrityssaneerauslain 8 §:n mukaan tuomioistuimen on määrättävä selvittäjä,

jonka tehtävänä on muun muassa laatia selvitys velallisen veloista, varoista ja muista sitoumuksista sekä huolehtia saneerausohjelmaehdotuksen laatimisesta. Keskeytyslain 14 §:n perusteella selvittäjä on määrättävä Rahoitustarkastuksen esityksestä. Lisäksi voidaan määrätä selvittäjä yrityssaneerauslain 83 §:ssä säädetyllä tavalla. Tähän on kuitenkin saatava Rahoitustarkastuksen suostumus.

Yrityssaneerauslain 10 §:n mukaan tuomioistuimien yleensä asettaa velkojien yhteiseksi edustajaksi velkojatoimikunnan. Keskeytyslain 14 §:ssä säädetään, että yrityssaneeraukseen asetetun pankin velkojatoimikunnassa on myös oltava valtiovarainministeriön, Rahoitustarkastuksen, Suomen Pankin, talletussuojarahaston ja, jos pankki on sijoittajien korvausrahaston jäsen, sanotun rahaston edustajat.

Yrityssaneerauslain 40 §:n mukaan selvittäjän on laadittava ehdotus saneerausohjelmaksi ja toimitettava se tuomioistuimelle tämän asettamassa määräajassa. Keskeytyslain 14 §:n mukaan tuomioistuimen on pyydettävä saneerausohjelmasta valtiovarainministeriön lausunto. Jos ministeriö vastustaa saneerausohjelmaa, tuomioistuimen on jätettävä ohjelma vahvistamatta. Ennen lausunnon antamista ministeriön on pyydettävä saneerausohjelmasta Suomen Pankin ja Rahoitustarkastuksen lausunto.

Yrityssaneerausta koskevat menettelysäännökset sisältyvät yrityssaneerauslain 10 lukuun (67—82 §). Päätöksessään saneerausmenettelyn aloittamisesta tuomioistuimen on yrityssaneerauslain 71 §:n mukaan muun muassa asetettava määräpäivä, johon mennessä velkojien on kirjallisesti ilmoitettava selvittäjälle vaatimuksensa, mikäli ne poikkeavat velallisen ilmoittamasta. Yrityssaneerauslain 80 §:n mukaan tuomioistuimen päätöksestä, jolla muun muassa saneerausmenettely aloitetaan tai määrätään lakkaamaan, on kuulutettava ja ilmoitettava eräille viranomaisille sekä tehtävä merkintä tiettyihin rekistereihin.

Keskeytyslaki ja yrityssaneerauslaki eivät koske ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetussa laissa (1608/1993), jäljempänä UPL, tarkoitettujen ulkomaisten luottolaitosten Suomessa olevia

sivukonttoreita. Näitä koskevista muistakaan tervehdyttämistoimenpiteistä ei ole säädetty Suomessa.

2.2. Likvidaatiomenettelyt

Tervehdyttämisen- ja likvidaatioidirektiivissä tarkoitettuja likvidaatiomenettelyjä ovat Suomessa selvitystila ja konkurssi kotimaisten luottolaitosten osalta ja konkurssi UPL:ssa tarkoitettujen ulkomaisten luottolaitosten sivukonttoreiden osalta.

2.2.1. *Liikepankkilaissa tarkoitettujen luottolaitosten selvitystilasäännökset*

Osakeyhtiömuotoisten talletuspankkien (*liikepankki*) ja muiden osakeyhtiömuotoisten luottolaitosten selvitystilasta säädetään liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001), jäljempänä *liikepankkilaki*. Liikepankkilaissa käytetään liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista nimitystä luottolaitos. Liikepankkilain 18 §:n mukaan luottolaitosten selvitystilaan sovelletaan osakeyhtiölakia (734/1978), jollei liikepankkilaissa toisin säädetä.

Osakeyhtiölain 13 luvun 1 §:n mukaan yhtiökokous päättää osakeyhtiön asettamisesta selvitystilaan. Myös rekisteriviranomainen ja tuomioistuimien voivat osakeyhtiölain mukaan määrätä yhtiön selvitystilaan ja poistettavaksi rekisteristä. Lisäksi liikepankkilain 19 §:n mukaan Rahoitustarkastuksen on määrättävä luottolaitos selvitystilaan, kun Rahoitustarkastus peruuttaa luottolaitoksen toimiluvan. Viimeksi mainittua säännöstä ei kuitenkaan sovelleta silloin, kun kysymys on liikepankkilain 5 luvussa tarkoitettusta vapaaehtoisesta toimiluvasta luopumisesta.

Osakeyhtiön hallituksen on osakeyhtiölain 13 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan laadittava tase yhtiön taloudellisen tilan selvittämiseksi, jos hallituksella on syytä olettaa, että yhtiön oma pääoma on alle puolet osakepääomasta. Jos tase osoittaa, että oma pääoma on alle puolet osakepääomasta, hallituksen on annettava tase tilintarkastajien tarkastettavaksi ja kutsuttava yhtiökokous koolle käsittelemään yhtiön asettamista selvitystilaan.

Rekisteriviranomainen voi määrätä osakeyhtiön selvitystilaan tai rekisteristä poistettavaksi osakeyhtiölain 13 luvun 4 §:ssä säädettyissä tapauksissa. Tämä on mahdollista, jos esimerkiksi yhtiöllä ei ole toimikelpoista hallitusta. Tuomioistuin voi määrätä osakeyhtiön yhtiötä vastaan ajettavasta kanteesta selvitystilaan tai rekisteristä poistettavaksi osakeyhtiölain 13 luvun 4 a §:n mukaan muun muassa silloin, kun kysymys on sanotun luvun 3 §:ssä tarkoitettusta osakkeenomistajan vaikutusvallan väärinkäytöstä. Liikepankkilain 18 §:n 2 momentin mukaan rekisteriviranomaisen ja tuomioistuimen on pyydettävä Rahoitustarkastuksen lausunto luottolaitoksen selvitystilaan määräämistä ja rekisteristä poistamista koskevassa asiassa.

Kun yhtiökokous, rekisteriviranomainen tai tuomioistuin tekee päätöksen selvitystilasta, on osakeyhtiölain 13 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan samalla valittava yksi tai useampi selvitysmies hallituksen, toimitusjohtajan ja mahdollisen hallintoneuvoston tilalle. Samoin Rahoitustarkastuksen on liikepankkilain 20 §:n 1 momentin mukaan valittava yksi tai useampi selvitysmies, kun Rahoitustarkastus tekee päätöksen luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan.

Selvitysmiesten on osakeyhtiölain 13 luvun 9 a §:n mukaan haettava julkinen haaste yhtiö velkojille. Julkinen haaste haetaan rekisteriviranomaiselta. Haasteessa velkojia on kehoitettava ilmoittamaan saatavansa kirjallisesti rekisteriviranomaiselle tämän ilmoittamaan määräpäivään mennessä. Haaste julkaistaan virallisessa lehdessä. Lisäksi selvitysmiesten on lähetettävä kuulutuksesta kirjallinen ilmoitus yhtiön tunnetuille velkojille.

Selvitysmiesten on mahdollisimman pian muutettava rahaksi selvitystä varten tarvittava määrä yhtiön omaisuutta sekä maksettava yhtiön velat. Jos varat eivät riitä velkojen maksuun, selvitysmiesten on osakeyhtiölain 13 luvun 11 a §:n mukaan luovutettava yhtiön omaisuus konkurssiin.

Yhtiön velkojille haetun julkisen haasteen paikalletulopäivän jälkeen selvitysmiesten on osakeyhtiölain 13 luvun 12 §:n mukaan, sitten kun kaikki tiedossa oleva velka on maksettu, jaettava yhtiön omaisuus.

Yhtiö katsotaan osakeyhtiölain 13 luvun 14 §:n 1 momentin mukaan puretuksi, kun

selvitysmiehet ovat esittäneet lopputilityksen yhtiökokouksessa.

2.2.2. *Osuuspankkilaisissa tarkoitettujen luottolaitosten selvitystilasäännökset*

Osuuskuntamuotoisten talletuspankkien (*osuuspankki*) ja muiden osuuskuntamuotoisten luottolaitosten selvitystilasta säädetään osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001), jäljempänä *osuuspankkilaki*. Luottolaitoksella osuuspankkilaisissa tarkoitetaan sekä osuuspankkeja että muita osuuskuntamuotoisia luottolaitoksia.

Osuuspankkilain 37 §:n mukaan luottolaitoksen selvitystilaan sovelletaan osuuskuntalain (1488/2001) säännöksiä, jollei osuuspankkilaisesta muuta johdu. Osuuskuntalaisesta selvitystilasta säädetään lain 19 luvussa.

Osuuskuntalain 19 luvun 1 §:n mukaan osuuskunnan kokous päättää osuuskunnan asettamisesta selvitystilaan sekä selvitystilaan asettamista tai rekisteristä poistamista koskevan hakemuksen tekemisestä. Jos jokin osuuskuntalain 19 luvun 3 §:ssä säädettyistä edellytyksistä on olemassa, rekisteriviranomainen määrää osuuskunnan selvitystilaan tai rekisteristä poistettavaksi. Osuuspankkilain 37 §:n 2 momentin mukaan rekisteriviranomaisen on pyydettävä Rahoitustarkastuksen lausunto rekisteristä poistamisesta tai selvitystilaan määräämisestä.

Osuuspankkilain 38 §:ssä säädetään liikepankkilakia vastaavalla tavalla Rahoitustarkastuksen velvollisuudesta määrätä luottolaitos selvitystilaan, kun Rahoitustarkastus päättää luottolaitoksen toimiluvan peruuttamisesta.

Kun osuuskunnan kokous tai rekisteriviranomainen tekee päätöksen selvitystilasta, on osuuskuntalain 19 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan samalla valittava yksi tai useampi selvitysmies hallituksen, toimitusjohtajan ja hallintoneuvoston tilalle. Samoin Rahoitustarkastuksen on osuuspankkilain 39 §:n 1 momentin mukaan valittava yksi tai useampi selvitysmies, kun Rahoitustarkastus tekee päätöksen luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan.

Selvitysmiesten on osuuskuntalain 19 lu-

vun 10 §:n mukaan haettava julkinen haaste osuuskunnan velkojille. Julkista haastetta koskevat säännökset vastaavat osakeyhtiölakia. Samoin osuuskunnan selvitysmiesten tehtävät ovat samanlaiset kuin osakeyhtiön selvitysmiesten. Osuuskuntalain 19 luvun 18 §:n 1 momentin mukaan osuuskunta on purettu, kun selvitysmiehet ovat esittäneet lopputilityksen osuuskunnan kokouksessa.

2.2.3. *Säästöpankkien ja hypoteekkiyhdistysten selvitystiläsäännökset*

Säästöpankkien selvitystilaan sovelletaan säästöpankkilakia (1502/2001). Lain 101 §:n mukaan säästöpankki voidaan asettaa selvitystilaan säästöpankin isäntien kokouksen päätöksellä tai Rahoitustarkastuksen päätöksellä, kun Rahoitustarkastus peruuttaa säästöpankin toimiluvan.

Selvitysmiesten asettamista, velkojille annettavaa julkista haastetta ja muun muassa selvitysmiesten tehtäviä koskevat säästöpankkilain säännökset ovat samankaltaiset kuin edellä selostetut liikepankkilaisissa ja osuuspankkilaisissa tarkoitettuja luottolaitoksia koskevat säännökset.

Hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain (936/1978) 27 §:n 1 momentin mukaan hypoteekkiyhdistyksen selvitystilaan ja konkurssiin sovelletaan soveltuvin osin, mitä säästöpankkilain 8 luvussa säädetään.

2.2.4. *Luottolaitosten konkurssisäännökset*

Luottolaitosten konkurssiin sovelletaan konkurssisääntöä (31/1868) ja vastaavasti 1 päivänä syyskuuta 2004 voimaan tulevaa uutta konkurssilakia (120/2004). Konkurssiin asettamisen edellytykset, konkurssin alkaminen, konkurssin johdosta annettavat kuulutukset ja ilmoitukset sekä muu konkurssinnettely samoin kuin konkurssin päätyminen määräytyvät konkurssisäännön perusteella.

Konkurssi alkaa, kun velallinen asetetaan tuomioistuimen päätöksellä konkurssiin. Luottolaitos voidaan asettaa konkurssiin omasta hakemuksestaan tai velkojan hakemuksesta.

Liikepankkilaisissa ja osuuspankkilaisissa se-

kä niiden taustalakeina olevissa osakeyhtiölaissa ja osuuskuntalaissa on vain muutamia konkurssia koskevia säännöksiä. Sama koskee säästöpankkilakia. Näiden lakien mukaan määräytyy, kuka voi luovuttaa luottolaitoksen omaisuuden konkurssiin. Liikepankkilaisissa tarkoitettuihin luottolaitoksiin sovelletavan osakeyhtiölain 13 luvun 19 §:n mukaan osakeyhtiön omaisuus voidaan luovuttaa konkurssiin vain hallituksen, tai kun yhtiö on selvitystilassa, selvitysmiesten päätöksen perusteella. Vastaava säännös on osuuskuntalain 19 luvun 31 §:ssä ja säästöpankkilain 118 §:ssä. Näissä laeissa on myös selvitystilan ja konkurssin välisiin suhteisiin liittyviä säännöksiä. Selvitysmiehen on esimerkiksi luovutettava luottolaitoksen omaisuus konkurssiin, jos luottolaitoksen varat eivät riitä velkojen maksuun.

Liikepankkilaisissa, osuuspankkilaisissa ja säästöpankkilaisissa on lisäksi eräitä konkurssia koskevia erityissäännöksiä, jotka johtuvat luottolaitostoiminnan erityispiirteistä ja julkisesta valvonnasta. Jos liikepankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, liikepankkilain 23 §:n mukaan tallettajan ei tarvitse valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa. Vastaava säännös on osuuspankkilain 43 §:ssä ja säästöpankkilain 120 §:ssä. Velkojan hakiessa luottolaitosta konkurssiin tuomioistuimen on viipymättä ilmoitettava hakemuksesta Rahoitustarkastukselle. Tuomioistuimen on lykättävä asian käsittelyä enintään kuukaudella, jos Rahoitustarkastus esittää tätä koskevan pyynnön viikon kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta. Mainitut säännökset ovat liikepankkilain 22 §:ssä, osuuspankkilain 41 §:ssä ja säästöpankkilain 119 §:ssä.

Konkurssiin voidaan Suomessa asettaa myös sellainen UPL:ssa tarkoitettu ulkomainen luottolaitos, jolla on täällä sivukonttori. Konkurssiin sovelletaan konkurssisääntöä ja vastaavasti uutta konkurssilakia. Lisäksi UPL:n 21 §:ssä säädetään, että ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen omaisuus voidaan luovuttaa Suomessa konkurssiin sivukonttorin johtajan päätöksen perusteella. Säännökset koskevat sekä sellaisia luottolaitoksia (*ulkomainen ETA-luottolaitos*), joiden kotipaikka on jossakin toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ETA-valtio*), että sellaisia luottolaitoksia, joiden kotipaikka

on valtiossa, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen (*kolmannen maan luottolaitos*).

2.3. Toimiluvan peruuttaminen selvitystilan tai konkurssin johdosta

Luottolaitoslaki sisältää säännökset kotimaisten luottolaitosten toimiluvan antamisesta ja peruuttamisesta. Luottolaitoslain 12 §:n 3 momentin mukaan Rahoitustarkastuksen on peruutettava luottolaitoksen toimilupa, kun luottolaitos on asetettu konkurssiin tai selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen. Rahoitustarkastus voi luottolaitoslain 12 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan peruuttaa toimiluvan, kun luottolaitos on asetettu selvitystilaan. Liikepankkilain 20 §:n 4 momentin mukaan selvitysmiesten on haettava Rahoitustarkastukselta toimiluvan peruuttamista viivytystä sen jälkeen, kun toimiluvan edellytyksiä ei enää ole tai selvityksen tarkoituksenmukainen jatkaminen ei enää edellytä toimilupaa. Vastaava säännös on osuuspankkilain 39 §:n 4 momentissa ja säästöpankkilain 110 §:n 2 momentissa.

UPL:ssa ei ole erityissäännöstä kolmannen maan luottolaitoksen sivukonttorin toimiluvan peruuttamisesta konkurssin johdosta. Tällöin toimilupa voidaan kuitenkin peruuttaa UPL:n 10 §:n perusteella, jonka mukaan Rahoitustarkastus voi peruuttaa sivukonttorin toimiluvan, jos sivukonttorin toiminnassa on olennaisesti rikottu lakien tai asetusten säännöksiä taikka viranomaisten niiden nojalla antamia tai vahvistamia määräyksiä taikka jos luvan myöntämiselle UPL:n 8 ja 9 §:ssä säädettyjä edellytyksiä ei enää ole olemassa.

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1. Yleistä

Esityksen tarkoituksena on Suomen lain-säädännön muuttaminen vastaamaan tervehdymis- ja likvidaatiidirektiivissä asetettuja vaatimuksia. Tervehdymis- ja likvidaatiidirektiivin perusteella vain luottolaitoksen kotivaltion viranomaiset ovat toimivaltaisia viranomaisia tekemään päätöksen luottolai-

tosta koskevan tervehdymistoimenpiteen tai likvidaatiomenettelyn aloittamisesta Euroopan talousalueella (*kotivaltioperiaate*). Kansallisia menettelyjä ei harmonisoida mutta ne tunnustetaan vastavuoroisesti.

Säädösteknisesti esityksessä on päädytty ehdottamaan ratkaisua, jossa direktiivin edellyttämät säännökset yleensä lisättäisiin kutakin luottolaitosmuotoa koskevaan lakiin. Toinen vaihtoehto olisi esimerkiksi säätää näistä säännöksistä oma lakinsa, mahdollisesti yhdessä vakuutusyriyten tervehdymisestä ja likvidaatiosta annetun direktiivin edellyttämien säännösten kanssa. Nyt ehdotettua ratkaisua puoltaa ennen muuta se, että luottolaitosten tervehdymistä ja likvidaatiota koskevat erityissäännökset ovat nykyisinkin luottolaitoksia koskevissa omissa laeissaan.

Tervehdymis- ja likvidaatiidirektiivin aiheuttamat muutostarpeet kohdistuvat yhtiältä kotimaisten luottolaitosten toimintaa säänteleviin lakeihin (liikepankkilaki, osuuspankkilaki, säästöpankkilaki, keskeytyslaki, luottolaitoslaki) ja toisaalta ulkomaisten luottolaitosten sivukonttoreihin sovellettavaan UPL:iin.

Ensinnäkin mainituissa luottolaitostoimintaa sääntelevissä laeissa on säädettävä kotivaltioperiaatteesta. Toiseksi lakeihin on otettava säännökset siitä, miten tervehdymistoimenpiteen ja likvidaatiomenettelyn alkamisesta on ilmoitettava Euroopan talousalueella. Kolmanneksi on säädettävä, milloin menettelyn oikeusvaikutukset muun muassa tiettyihin oikeuksiin ja sopimuksiin sekä viireillä oleviin oikeudenkäynteihin määräytyvät muun ETA-valtion kuin luottolaitoksen kotivaltion lain perusteella (*lainvalintasäännökset*). Lisäksi luottolaitosten toimiluvan peruuttamista koskevia säännöksiä on tarkistettava.

Tervehdymis- ja likvidaatiidirektiivissä ei erotella eri likvidaatiomenettelyjä toisistaan, vaan samat säännökset koskevat niin selvitystilaa kuin konkurssiakin. Suomessa ne säännökset, joissa käsitellään luottolaitoksen velkojien etusijasuhdetta, tulevat käytännössä koskemaan vain konkurssia. Tämä johtuu siitä, että Suomessa selvitystila koskee tilannetta, jossa yhtiön varat ovat sen velkoja suuremmat. Jos osoittautuu, että selvitystilas-

sa olevan yhtiön varat eivät riitä sen velkojen maksuun, selvitysmiesten on luovutettava yhtiön omaisuus konkurssiin.

3.2. Liikepankkilain, osuuspankkilain ja säästöpankkilain muuttaminen

Selvitystilasta ja konkurssista säädetään liikepankkilain 6 luvussa. Selkeyden ja luettavuuden lisäämiseksi luku jaettaisiin väliotsikoilla neljään osaan. Ensimmäisen osan muodostaisivat selvitystilaa koskevat säännökset. Toisessa osassa olisivat konkurssia koskevat säännökset, ja kolmannessa osassa selvitystilaa ja konkurssia koskevat yhteiset säännökset. Luvun neljännessä osassa olisivat selvitystilaa ja konkurssia Euroopan talousalueella koskevat lainvalintasäännökset. Näihin lainvalintasäännöksiin tarvittaessa viitattaisiin muissa luottolaitostoimintaa sääntelevissä laeissa. Tämä on säädösteknisesti tarkoituksenmukaisempi ratkaisu kuin uuden samansisältöisen jakson lisääminen kuhunkin luottolaitostoimintaa sääntelevään lakiin.

Liikepankkilaisissa säädettäisiin kotivaltioperiaatteen mukaisesti, että luottolaitoksen kotivaltion ollessa Suomi Euroopan talousalueella ainoastaan Suomen viranomaiset ovat toimivaltaisia viranomaisia tekemään päätöksen luottolaitoksen ja samalla sen sivukonttorien selvitystilaan tai konkurssiin asettamisesta. Selvitystilaan ja konkurssiin sovellettaisiin Suomen lakia. Selvitystilaa ja konkurssin oikeusvaikutukset muun muassa eräisiin sopimuksiin ja oikeuksiin Euroopan talousalueella määräytyisivät kuitenkin tästä pääsäännöstä poiketen. Oikeusvaikutukset esimerkiksi kiinteän omaisuuden käyttö- tai omistusoikeutta koskeviin sopimuksiin määräytyisivät yksinomaan sen ETA-valtion lain mukaan, jossa kiinteä omaisuus sijaitsee. Oikeusvaikutukset esimerkiksi säännellyillä markkinoilla tehtyihin liiketoimiin yleensä määräytyisivät yksinomaan sen ETA-valtion lain perusteella, jota sovelletaan näihin markkinoihin.

Rahoitustarkastuksen olisi ilmoitettava luottolaitoksen selvitystilaan tai konkurssiin asettamisesta ja sen vaikutuksista niiden muiden ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa luottolaitoksella on sivu-

konttori. Selvitystilassa selvitysmiehen ja konkurssissa pesähoitajan olisi julkaistava ote selvitystilaan tai konkurssiin asettamista koskevasta päätöksestä Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Jos luottolaitoksella on sivukonttori toisessa ETA-valtiossa, ote päätöksestä olisi julkaistava myös sivukonttorin sijaintivaltion kahdessa päivälehdessä.

Toisessa ETA-valtiossa asuvalla tai kotipaikan omaavalla velkojalla olisi oikeus ilmoittaa tai valvoa saatavansa sekä esittää saatavaa koskevia huomautuksia myös asuintai kotivaltionsa virallisella kielellä. Asiakirjan vakiomuotoisen otsikon olisi kuitenkin oltava suomeksi tai ruotsiksi.

Luottolaitokselle asetettaisiin velvollisuus ilmoittaa etukäteen Rahoitustarkastukselle, jos luottolaitos aikoo tehdä päätöksen selvitystilaan asettamisesta tai konkurssihakemuksen jättämisestä.

Osuuspankkilaisissa tarkoitettujen luottolaitosten selvitystilasta ja konkurssista säädetään lain 9 luvussa. Luku ehdotetaan jaettavaksi väliotsikoilla kolmeen osaan: selvitystilaa koskevat säännökset, konkurssia koskevat säännökset sekä selvitystilaa ja konkurssia koskevat yhteiset säännökset. Viimeksi mainituissa säännöksissä säädettäisiin myös liikepankkilakiin lisättäväksi ehdotettujen lainvalintasäännösten soveltamisesta osuuspankkilaisissa tarkoitettuihin luottolaitoksiin. Muutokset vastaavat edellä selostettuja liikepankkilain muutoksia.

Säästöpankkilain säännökset selvitystilasta ja konkurssista ovat puolestaan lain 8 luvussa. Tämän luvun säännökset jaettaisiin osuuspankkilakia vastaavalla tavalla väliotsikoilla kolmeen osaan. Muutokset vastaavat osuuspankkilakia koskevia ehdotuksia.

3.3. Luottolaitoslain muuttaminen

Luottolaitoslaissa säädetään luottolaitoksen toimiluvan peruuttamisesta. Kun luottolaitos on selvitystilassa, toimiluvan peruuttaminen riippuu Rahoitustarkastuksen harkinnasta. Toimilupa on kuitenkin peruutettava viimeistään, kun selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen. Tervehdyttämisen- ja likvidaatiodirektiivi edellyttää, että toimilupa on peruutettava, kun luottolaitos asetetaan selvitystilaan viranomaisen päätök-

sellä. Luottolaitoslakiin tehtäisiin tätä koskeva muutos.

3.4. Keskeytyslain muuttaminen

Euroopan talousalueella sovellettavan lain osalta keskeytyslaissa viitattaisiin liikepankkilakiin lisättäviksi ehdotettuihin lainvalintasäännöksiin.

Toisessa ETA-valtiossa asuvalla tai kotipaikan omaavalla velkojalla olisi pankin saneerausmenettelyssä oikeus käyttää saataansa koskevissa ilmoituksissa ja huomautuksissa asuin- tai kotivaltionsa virallista kieltä. Asiakirjan vakiomuotoisen otsikon olisi kuitenkin oltava suomeksi tai ruotsiksi.

Valtiovarainministeriölle säädettäisiin velvollisuus ilmoittaa pankin toiminnan keskeytyksestä ja yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta niiden muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille, joissa pankilla on sivukonttori tai joissa se tarjoaa luottolaitoslaissa tarkoitettuja palveluja.

Keskeytysmenettelyssä asiamiehen ja yrityssaneerausmenettelyssä selvittäjän olisi julkaistava ote menettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä EU:n virallisessa lehdessä sekä kahdessa pankin jokaisen sivukonttorin sijaintivaltion päivälehdessä ja sellaisen muun ETA-valtion päivälehdessä, jossa pankki tarjoaa palveluja. Vastaava ilmoitusvelvollisuus koskisi menettelyn lakkaamista.

3.5. UPL:n muuttaminen

Tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivin johdosta UPL:ssa määriteltäisiin direktiivin mukaisesti tervehdyttämistoimenpide, likvidaatiomenettely, hallinnohohitaja ja selvittäjä.

Ulkomaisten ETA-luottolaitosten osalta laissa säädettäisiin, että luottolaitoksen kotivaltiossa tehty päätös aloittaa luottolaitosta koskeva tervehdyttämistoimenpide tai likvidaatiomenettely tulee Suomessa voimaan ilman eri toimenpiteitä.

Kotivaltioperiaatteen vuoksi UPL:n säännöksiä omaisuuden konkurssiin luovuttamisesta ja sivukonttorin toiminnan lopettamisesta ei enää sovellettaisi ulkomaisten ETA-luottolaitosten Suomessa oleviin sivukonttoreihin.

Jos Rahoitustarkastus katsoisi ulkomaisen ETA-luottolaitoksen Suomeen perustaman sivukonttorin olevan sellaisessa tilassa, että sivukonttoria kohtaan tulisi käynnistää tervehdyttämistoimenpide, Rahoitustarkastuksen olisi ilmoitettava asiasta luottolaitoksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Ulkomaisten ETA-luottolaitoksen kotivaltiossa määrätty hallinnohohitaja ja selvittäjä olisivat toimivaltaisia myös Suomessa. Täällä toimiessaan heidän olisi kuitenkin noudatettava Suomen lakia. Tervehdyttämistoimenpiteen ja likvidaatiomenettelyn aloittaminen olisi hallinnohohitajan ja selvittäjän pyynnöstä merkittävä Suomessa lain nojalla pidettävään rekisteriin edellyttäen, että vastaavasta suomalaisesta toimenpiteestä tai menettelystä tehdään merkintä kysymyksessä olevaan rekisteriin.

Kolmannen maan luottolaitos voitaisiin sen sijaan edelleen asettaa Suomessa konkurssiin. Rahoitustarkastuksen olisi ilmoitettava konkurssiin asettamisesta ja sen vaikutuksista samoin kuin kolmannen maan luottolaitoksen toimiluvan peruuttamisesta muiden ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille. Ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitsisi tehdä niihin ETA-valtioihin, joissa luottolaitoksella ei ole sivukonttoria ja joissa se ei muutoinkaan tarjoa palveluja.

3.6. Direktiivin säännökset, joista ei aiheudu muutostarvetta

Tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivissä on useita säännöksiä, joiden periaatteet jo sisältyvät Suomen lainsäädäntöön tai joista ei muusta syystä tarvitse säätää Suomessa.

Tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivin 7 ja 14 artiklassa säädetään velvollisuudesta ilmoittaa tervehdyttämistoimenpiteestä ja likvidaatiomenettelyn aloittamisesta myös niille tunnetuille velkojille, joiden asuin- tai kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa. Direktiivin 16 artiklan mukaan velkojilla, joiden asuin- tai kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa, mukaan lukien jäsenvaltioiden julkiset viranomaiset, tulee olla sama oikeus ilmoittaa saatavansa tai tehdä saataviinsa liittyviä huomautuksia luottolaitoksen likvidaatiomenettelyssä kuin niillä velkojilla, joiden kotitai asuinpaikka on luottolaitoksen kotivalti-

ossa. Samoin ensiksi mainittujen velkojien saatavia tulee kohdella samalla tavalla ja saman maksunsaantijärjestyksen mukaan kuin niiden velkojien saatavia, joiden koti- tai asuinpaikka on luottolaitoksen kotivaltiossa. Nämä periaatteet sisältyvät Suomen voimassa olevaan lainsäädäntöön. Konkurssia, selvitystilaa tai tervehdyttämistä koskevat säännökset eivät aseta velkoja huonompaan asemaan sillä perusteella, että he asuvat toisessa ETA-valtiossa. Uuden konkurssilain 12 luvun 4 §:n 2 momentin mukaan vieraalle valtiolle maksettavaa veroa tai siihen rinnastettavaa toisessa valtiossa määrättyä julkista maksua ei voida ottaa konkurssissa huomioon, jos sellaista saatavaa ei voida pitää Suomen oikeusjärjestyksen perusteiden mukaisena taikka jos Suomessa määrättyä veroa tai julkista maksua ei hyväksytä maksukyvyttömyysmenettelyssä vieraassa valtiossa. Selvityksen vuoksi luottolaitoksia koskeviin lakeihin ehdotetaan nyt lisättäväksi säännös siitä, että luottolaitoksen selvitystilassa ja konkurssissa toisen ETA-valtion julkinen viranomainen rinnastetaan velkojaan, jolla on asuinpaikka tai kotipaikka toisessa ETA-valtiossa.

Tervehdyttämisen ja likvidaatioidirektiivin 8 artiklassa säädetään velvollisuudesta ilmoittaa kolmansien maiden luottolaitosten sivuliikkeitä koskevista tervehdyttämistoimenpiteistä. Tätä säännöstä ei ehdoteta otettavaksi UPL:iin, koska Suomessa ei ole pidetty tarpeellisena antaa säännöksiä kolmansien maiden luottolaitosten sivukonttorien tervehdyttämistä.

Direktiivin 11 artiklan 2 kohdan mukaan luottolaitoksen vapaaehtoinen likvidatio ei estä tervehdyttämistoimenpiteistä päättämistä tai likvidaatiomenettelyn aloittamista. Tämä periaate sisältyy Suomen voimassa olevaan lainsäädäntöön. Selvitystilassa oleva luottolaitos voidaan asettaa konkurssiin. Selvitystila ei myöskään estä pankin toiminnan keskeyttämistä keskeytyslain mukaisesti.

Direktiivin 15 artiklassa säädetään veloitteiden täyttämistä sellaiselle luottolaitokselle, joka ei ole oikeushenkilö. Tällaista säännöstä ei tarvitse ottaa Suomen lainsäädäntöön, koska luottolaitoslain mukainen toimilupa voidaan myöntää vain oikeushenkilöille.

Direktiivin 29 artiklan 2 kohdan mukaan artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin rekistereihin (esimerkiksi kiinteistörekisteri ja kaupparekisteri) merkitsemisestä aiheutuneita kustannuksia pidetään menettelyihin liittyvinä kuluina. Tämä periaate sisältyy Suomen voimassa olevaan lainsäädäntöön.

Tervehdyttämisen ja likvidaatioidirektiivin 33 artiklan mukaan kaikkia 4, 5, 8, 9, 11 ja 19 artiklassa säädettyssä tiedonanto- tai kuulemismenettelyssä tietoja vastaanottavia tai antavia henkilöitä koskee salassapitovelvollisuus luottolaitosdirektiivin 30 artiklassa säädettyjen sääntöjen ja edellytysten mukaisesti, lukuun ottamatta oikeusviranomaisia, joihin sovelletaan voimassa olevia kansallisia säännöksiä. Edellä sanottu ei aiheuta tarvetta muuttaa Suomen lainsäädäntöä, koska luottolaitoslain 94 §:ssä jo säädetään salassapitovelvollisuudesta riittävän kattavasti.

4. Esityksen vaikutukset

Tervehdyttämisen ja likvidaatioidirektiivi muodostaa merkittävän lisän niihin EU-säädöksiin, joiden avulla rahoituspalvelujen sisämarkkinoiden toimintaa voidaan tehostaa Euroopan talousalueella. Yhden toimiluvan ja kotimaan valvonnan periaatteen mukaista on, että kotivaltion viranomaiset ovat yksinomaan toimivaltaisia viranomaisia päättämään tässä valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen tervehdyttämistä ja likvidaatiomenettelyä.

Tervehdyttämisen ja likvidaatioidirektiivin vaatimat muutokset Suomen lainsäädäntöön tehostavat sisämarkkinoiden toimintaa ja parantavat ETA-valtioiden valvontaviranomaisten keskinäistä yhteistyötä, kun vaikeuksiin ajautuneen luottolaitoksen toimintaa on tervehdytettävä taikka kun luottolaitos on asetettava selvitystilaan tai konkurssiin.

Muutoksilla myös parannetaan velkojien asemaa Euroopan talousalueella, kun tervehdyttämistoimenpiteistä ja likvidaatiomenettelyn aloittamisesta on ilmoitettava yhteisesti sovittujen menettelytapojen mukaisesti ja kun velkojille taataan yhtäläiset oikeudet tiedonsaantiin ja saatavien ilmoittamiseen ja valvontaan. Samoin on velkojien ja luottolaitoksen muiden sidosryhmien kannalta tärkeää, että Suomessa ja muissa ETA-valtioissa

ovat voimassa samat tervehdyttämisen- ja likvidaatiomenettelyihin liittyvät lainvalintasäännökset.

Esityksen välittömät taloudelliset vaikutukset ovat vähäiset. Uudet viranomaisten yhteistyötä sekä ilmoitus- ja kuulutusten menettelyä koskevat säännökset lisäävät jossain määrin viranomaisten sekä selvitys- ja konkurssipesien kustannuksia. Kokonaiskustannuksia arvioitaessa on otettava huomioon, että uudella sääntelyllä samalla estetään kustannuksia lisäävän toissijaisen likvidaatiomenettelyn aloittaminen sivukonttorin sijaintivaltiossa.

5. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä. Valmistelun aikana kuultiin asiantuntijoina oikeusministeriön ja Rahoitustarkastuksen edustajia. Lisäksi valmistelun aikana oltiin yhteydessä Suomen Pankkiyhdistyksen kanssa.

Esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot oikeusministeriöltä, konkurssiasiamieheltä, Suomen Pankilta, Rahoitustarkastukselta, Paikallisosuuspankkiliitto r.y:ltä, Suomen Asianajajaliitolta, Suomen Pankkiyhdistys r.y:ltä ja Säästöpankkiliitto r.y:ltä.

Lausunnoissa kannatettiin luonnokseen sisältyviä perusratkaisuja. Yksityiskohtaisia kommentteja esittivät oikeusministeriö ja Suomen Asianajajaliitto. Kommentit on mahdollisuuksien mukaan otettu esityksessä huomioon.

6. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Uusi konkurssilaki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2004. Konkurssilaila kumotaan vuodelta 1868 oleva konkurssisääntö.

Tähän hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset on kirjoitettu siten, että ne voidaan saattaa voimaan uuden konkurssilain voimaantuloajankohdasta riippumatta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista

6 luku. Selvitystila ja konkurssi

Selvitystilaa koskevat säännökset

Luku ehdotetaan jaettavaksi väliotsikoilla neljään osaan. Luvun ensimmäinen osa käsittelee pelkästään selvitystilaa koskevia säännöksiä. Sen muodostaisivat nykyinen 18—20 § sekä lukuun lisättäviksi ehdotetut 18 a, 20 a ja 20 b §.

18 a §. Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 18 a §. Pykälän mukaan luottolaitoksen olisi ilmoitettava Rahoitustarkastukselle, jos luottolaitoksen yhtiökokouksessa on tarkoitus ottaa käsiteltäväksi luottolaitoksen asettaminen

selvitystilaan yhtiökokouksen päätöksellä. Velvollisuus koskee luottolaitosta siitä riippumatta, onko asiasta mainittu kokouskutsussa vai aiotaanko yhtiökokouksessa, jossa kaikki osakkeenomistajat ovat läsnä, päättää selvitystilaan asettamisesta ilman, että siitä olisi mainittu kokouskutsussa. Vastaavasti Rahoitustarkastukselle olisi ilmoitettava, jos osakkaat aikovat päättää luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan osakeyhtiölain 9 luvun 1 a §:ssä tarkoitetulla yksimielisellä päätöksellä yhtiökokousta pitämättä.

Ehdotus perustuu tervehdyttämisen- ja likvidatioidirektiivin 11 artiklan 1 kohtaan, jossa säädetään, että kotijäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia on kuultava tarkoituksenmukaisella tavalla ennen kuin luottolaitoksen hallintoelimet päättävät vapaaehtoisesta likvidaatiosta.

Edellä mainitussa artikkelissa ei ole säädetty

siitä, kuinka kauan ennen likvidaatiosta päättämistä ilmoitus olisi tehtävä asianomaiselle viranomaiselle. Tällaista säännöstä ei sisälly myöskään lakiehdotukseen. Luottolaitoksen selvitystilaan asettaminen on niin laajakantoinen tapahtuma, että käytännössä päätöksen vaikutukset selvitetään luottolaitoksessa huolellisesti ennen päätöksen tekemistä ja asiasta ilmoitetaan hyvissä ajoin Rahoitustarkastukselle. Koska käytännön tilanteet voivat huomattavastikin vaihdella ja koska mitään ongelmia edes nykyisen lain voimassa ollessa ei ole havaittu, ehdotuksessa on pidetty riittävänä ainoastaan tervehdyttämisen- ja likvidaadidirektiivin 11 artiklan 1 kohdan mukaisen ilmoitusvelvollisuuden ottamista lakiin.

20 a §. Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 20 a §. Kun rekisteriviranomainen, Rahoitustarkastus tai tuomioistuin valitsee selvitysmiehen, niiden olisi ehdotuksen mukaan annettava selvitysmiehelle todistus hänen valitsemisestaan tehtävään. Yhtiökokouksen antamaksi todistukseksi katsottaisiin ote tai jäljennös yhtiökokouksen pöytäkirjasta.

Jos selvitysmies joutuu tehtävänsä hoitaessaan toimimaan jossain muussa ETA-valtiossa, hänen on tervehdyttämisen- ja likvidaadidirektiivin 28 artiklan 1 kohdan mukaan osoitettava nimeäminen esittämällä oikeaksi todistettu jäljennös alkuperäisestä nimeämis päätöksestä tai muulla kotijäsenvaltion hallinnollisen tai oikeusviranomaisen antamalla todistuksella.

20 b §. Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 20 b §. Pykälässä annettaisiin osakeyhtiöläkää täydentäviä säännöksiä ilmoituksesta, joka selvitysmiehen on lähetettävä tunnetuille velkojille rekisteriviranomaisen antaman julkista haastetta koskevan kuulutuksen johdosta.

Pykälän 1 momentin mukaan ilmoituksessa olisi mainittava osakeyhtiölain 13 luvun 9 a §:n 2 momentissa säädetyn lisäksi, mitä liikepankkilain 24 §:n 2 momentissa säädetään tallettajan ilmoittautumisesta pankille ja onko velkojan ilmoitettava etuoikeutettu saatava tai saatava, jonka vakuutena on esineoikeus.

Tervehdyttämisen- ja likvidaadidirektiivin 14 artiklan 2 kohdan mukaan ilmoituksesta on käytävä ilmi, onko velkojan ilmoitettava saatavansa, joka on etuoikeutettu tai jonka

vakuutena on esinevakuus. Koska osakeyhtiölain selvitystilaa koskevissa säännöksissä eikä muuallakaan Suomen laissa ole tällaista nimenomaista vaatimusta, säännös ehdotetaan otettavaksi lain 20 b §:ään.

Tervehdyttämisen- ja likvidaadidirektiivin 14 artiklan 2 kohdassa säädetään myös, että ilmoituksessa on mainittava erityisesti noudatettavat määräajat, seuraamukset niiden laiminlyönnistä, se elin tai viranomainen, joka on toimivaltainen ottamaan vastaan saatavia koskevat vaatimusilmoitukset tai huomautukset, sekä muut määrätyt toimenpiteet. Nämä tiedot annetaan jo nykyisin osakeyhtiölain edellä mainitun säännöksen perusteella.

Pykälän 2 momentin mukaan ilmoitus olisi tehtävä ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Ilmoituksessa olisi oltava kaikkien ETA-valtioiden virallisilla kielillä otsikko ”Kehotus saatavan ilmoittamiseen tai huomautusten esittämiseen; noudatettavat määräajat”.

Pykälän 2 momentin ehdotus perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaadidirektiivin 17 artiklan 1 kohtaan. Tämän kohdan mukaan direktiivin 13 ja 14 artiklassa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä kotijäsenvaltion virallisella kielellä tai jollakin sen virallisista kielistä. Tätä varten on käytettävä lomaketta, jossa on kaikilla EU:n virallisilla kielillä otsikko ”Kehotus saatavan ilmoittamiseen; noudatettavat määräajat” tai, jos kotijäsenvaltion laissa säädetään saataviin liittyvien huomautusten tekemisestä, ”Kehotus esittää saatavaan liittyviä huomautuksia; noudatettavat määräajat”.

Konkurssia koskevat säännökset

Lukuun ehdotetaan lisättäväksi toinen väliotsikko. Luvun tähän osaan sijoitettaisiin pelkästään konkurssia koskevia säännöksiä. Tällaisia säännöksiä olisivat nykyinen 21—23 § sekä lukuun lisättäväksi ehdotettu uusi 22 a §.

21 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti. Sen mukaan luottolaitoksen olisi ilmoitettava Rahoitustarkastukselle ennen kuin luottolaitos jättää konkurssihakemuksen. Momentti vastaa 18 a §:ää koskevaa ehdotusta.

Tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivi ei edellytä ilmoitusta 2 momentissa tarkoitettua tapauksessa, mutta valvonnallisista syistä on perusteltua vaatia ilmoituksen tekemistä Rahoitustarkastukselle myös silloin, kun yhtiökokouksessa käsitellään luottolaitoksen omaisuuden luovuttamista konkurssiin.

22 a §. Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 22 a §, jossa annettaisiin yleistä konkurssilainsäädäntöä täydentäviä säännöksiä velkojille toimitettavista, saatavien valvontaa ja huomautusten esittämistä koskevista ilmoituksista. Nämä lisätiedot ja -vaatimukset ovat yleensä samat kuin selvitystilaa koskevassa 20 b §:ssä. Koska taustalainsäädäntö on näissä tilanteissa erilainen, säännökset on selvyuden vuoksi kirjoitettu kummankin asianomaista menettelyä koskevan väliotsikon alle omiksi pykälikseen. Pykälän vaatimukset perustuvat tässäkin tapauksessa tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivin 14 artiklan 2 kohtaan ja 17 artiklan 1 kohtaan.

23 §. Voimassa olevan 23 §:n pääsäännön mukaan tallettajan ei tarvitse valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa luottolaitoksen konkurssissa. Pykälään ehdotetaan selvyuden vuoksi otettavaksi viittaus lain 24 §:n 2 momenttiin, jonka mukaan tallettajan on puhevallan menettämisen uhalla tietyissä tapauksissa määrääjässä ilmoitauduttava pankille pankin selvitystilassa tai konkurssissa. Näin on tilanne silloin, kun tallettaja ei ole viimeisen kymmenen vuoden aikana ennen pankin selvitystilaa tai konkurssia käyttänyt talletustiliään ja pankki on julkaissut tällaisia tallettajia koskevan kuulutuksen.

Selvitystilaa ja konkurssia koskevat yhteiset säännökset

Lukuun ehdotetaan lisättäväksi kolmas väliotsikko. Luvun tähän osaan kuuluisivat selvitystilaa ja konkurssia koskevat yhteiset säännökset. Tällaisia säännöksiä olisivat lukuun lisättäviksi ehdotetut 23 a—23 e § sekä nykyinen 24 §.

23 a §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 23 a §. Pykälässä säädettäisiin tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivin 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti kotivaltion viranomaisesta yksinomaisesta toimivallasta.

Luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan ovat toimivaltaisia päättämään luottolaitoksen yhtiökokous, rekisteriviranomainen, Rahoitustarkastus ja suomalainen tuomioistuin siten kuin siitä säädetään tässä laissa ja osakeyhtiölaissa. Luottolaitoksen asettamisesta konkurssiin on toimivaltainen päättämään suomalainen tuomioistuin siten kuin siitä säädetään konkurssilaissa. Pykälässä tarkoitettujen toimivallan piiriin kuuluvat myös ne luottolaitoksen mahdolliset sivukonttorit, jotka sijaitsevat muissa ETA-valtioissa. Muiden ETA-valtioiden viranomaiset eivät siis saa päättää suomalaisen luottolaitoksen tai sen sivukonttorin asettamisesta selvitystilaan tai konkurssiin.

Direktiivi ja ehdotettu sääntely ulottuvat Euroopan talousalueelle. Jos luottolaitoksella on sivukonttori tai omaisuutta jossakin kolmannessa valtiossa, luottolaitos tai sivukonttori voivat joutua selvitystilaan tai konkurssiin tuossa kolmannessa valtiossa sen valtion lainsäädännön mukaisesti.

23 b §. Lakin ehdotetaan lisättäväksi uusi 23 b §. Pykälän 1 momentti perustuu tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivin 9 artiklan 2 kohtaan. Momentissa säädettäisiin Rahoitustarkastuksen velvollisuudesta ilmoittaa luottolaitoksen selvitystilaan tai konkurssiin asettamista koskevasta päätöksestä ja sen mahdollisista vaikutuksista muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille. Ilmoitus olisi tehtävä niihin ETA-valtioihin, joissa luottolaitoksella on sivukonttori tai joissa se tarjoaa luottolaitoslaissa tarkoitettuja palveluja.

Pykälän 2 momentin mukaan selvitystilassa selvitysmiehen ja konkurssissa pesänhoitajan on julkaistava päätöksestä ote EU:n virallisessa lehdessä ja jokaisen edellä tarkoitettun ETA-valtion kahdessa valtakunnallisessa päivälehdessä. Ehdotus perustuu tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivin 13 artiklaan.

Jos luottolaitoksella ei ole konttoreita tai muuta luottolaitoslaissa tarkoitettua toimintaa muissa ETA-valtioissa kuin Suomessa, tällainen ilmoitus olisi julkaistava ainoastaan EU:n virallisessa lehdessä.

Ote olisi julkaistava ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivin 17 artiklan 1 kohta nimittäin edellyttää käytettäväksi kotijäsenvaltion virallista

kieltä. Selvitysmiehen ja pesänhoitajan olisi kussakin tapauksessa kuitenkin harkittava, olisiko päivälehdessä julkaistavassa ilmoituksessa käytettävä suomen ja ruotsin kielten lisäksi sen valtion virallista kieltä, jossa päävälehti julkaistaan.

23 c §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 23 c §, jossa säädetään selvitystilaan tai konkurssiin asettamista koskevan päätöksen ilmoittamisesta merkittäväksi toisessa ETA-valtiossa pidettävään julkiseen rekisteriin. Pykälä perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatiodirektiivin 29 artiklaan. Artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltio voi säätää rekisteriin merkitsemisen pakolliseksi.

Selvitystilassa selvitysmiehen ja konkurssissa pesänhoitajan olisi pyydettävä, että selvitystila- tai konkurssimenettelyn aloittamisesta tehdään merkintä toisessa ETA-valtiossa pidettävään kiinteistörekisteriin, kaupparekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin. Pyyntö olisi tehtävä silloin, jos kyseisen valtion lainsäädännön mukaan rekisterimerkintä tehdään selvitystila- tai konkurssimenettelyn aloittamisesta.

23 d §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 23 d §. Pykälän 1 momentin mukaan velkoja, jonka asuinpaikka tai kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa, voisi luottolaitoksen selvitystilassa ilmoittaa ja konkurssissa valvoa saatavansa tai esittää saatavaan liittyviä huomautuksia myös asuin- tai kotivaltionsa virallisella kielellä. Tällöin olisi direktiivin edellyttämä vakiomuotoinen otsikko ”Saatavan ilmoittaminen tai valvominen” tai vastaavasti ”Saataviin liittyvien huomautusten esittäminen” kuitenkin oltava joko suomeksi tai ruotsiksi. Momentti perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatiodirektiivin 17 artiklan 2 kohtaan.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin selvyyden vuoksi, että luottolaitoksen selvitystilassa ja konkurssissa toisen ETA-valtion julkinen viranomainen rinnastetaan 1 momentissa tarkoitettuun velkojaan. Tämän koskee niin oikeutta valvoa saatava ja esittää sitä koskevia huomautuksia kuin oikeutta käyttää saatavan valvonnassa ja huomautusten tekemisessä viranomaisen kotivaltion virallista kieltä.

23 e §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 23 e §. Pykälän mukaan selvitystilassa selvi-

tysmiehen ja konkurssissa pesänhoitajan olisi säännöllisesti tiedotettava velkojille menettelyn edistymisestä. Nimenomainen tiedottamisvelvoite ehdotetaan otettavaksi lakiin tervehdyttämisen- ja likvidaatiodirektiivin 18 artiklan perusteella.

24 §. Pykälän 2 momentissa säädetään liikepankin erityisestä tiedottamisvelvollisuudesta silloin, kun liikepankki on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin. Pankin on nimittäin julkaistava kuulutus tallettajille, jotka eivät ole kymmeneen vuoteen ennen selvitystilaa tai konkurssin alkamista käyttäneet pankissa olevaa tiliään. Näitä tallettajia on kehoitettava kahden vuoden kuluessa kuulutuksesta ilmoittautumaan pankille uhalla, että tilinomistaja muutoin menettää puhevaltansa pankkia kohtaan.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jossa pankki velvoitetaan tällöin vastaavasti noudattamaan edellä selostettuja 20 b §:n 2 momentin ja 22 a §:n 2 momentin säännöksiä. Ne edellyttävät, että kuulutuksessa käytetään vakiomuotoista otsikkoa, joka on laadittu kaikkien ETA-valtioiden virallisilla kielillä. Itse kuulutus on julkaistava ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Jos pankilla on sivukonttori tai muuta luottolaitostoimintaa muissa ETA-valtioissa kuin Suomessa, olisi yleensä perusteltua julkaista kuulutus noissa valtioissa myös niiden virallisilla kielillä.

Euroopan talousalueella noudatettavat sovellettavan lain säännökset

Lukuun ehdotetaan lisättäväksi neljäs, luvun viimeinen väliotsikko. Luvun tässä osassa säädettäisiin laista, jota Euroopan talousalueella noudatetaan luottolaitoksen selvitystilassa ja konkurssissa. Sääntely käsittäisi 24 a—24 k §:n. Näillä ehdotetuilla uusilla säännöksillä ei ole vastinetta nykyisessä liikepankkilaissa. Säännöksillä on merkitystä tilanteissa, joissa menettelyn oikeusvaikutukset ulottuvat muihin ETA-valtioihin, esimerkiksi kun luottolaitoksella on sivukonttori tai omaisuutta toisessa ETA-valtiossa. Säännökset perustuvat tervehdyttämisen- ja likvidaatiodirektiiviin, jonka lainvalintasäännökset puolestaan on laadittu maksukyvyttömyys-

menettelyistä annetun neuvoston asetuksen periaatteiden pohjalta. Asetus puolestaan perustuu maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevaan yleissopimukseen, joka ei koskaan tullut voimaan. Tästä syystä yleissopimuksesta laadittua virallista muistiota (selitysmuistio, jonka laatijoina professori Virgos ja tuomari, apulaissyöttäjä Schmit) voidaan käyttää hyväksi myös tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivin lainvalintaa koskevien artiklojen tarkoitusta selvittäessä ja artikloja tulkittaessa.

Tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivi sisältää, kuten jäljempänä esitetään, eräitä säännöksiä, joilla ei ole suoranaista vastinetta maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa neuvoston asetuksessa. Nämä säännökset perustuvat luottolaitosten merkittävään asemaan rahoitusmarkkinoilla ja tarpeeseen turvata markkinoiden toimintaa vähentämällä epävarmuutta sovellettavasta laista.

24 a §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 24 a §, jonka mukaan luottolaitoksen selvitystilaan ja konkurssiin sekä menettelyn oikeusvaikutuksiin sovellettaisiin Suomen lakia, jollei jäljempänä tässä luvussa toisin säädetä. Tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivin 10 artiklan 1 kohdan mukaan luottolaitoksen likvidaatio tapahtuu sen kotijäsenvaltiossa sovellettavien lakien, asetusten ja menettelyjen mukaisesti, jollei sanotussa direktiivissä toisin säädetä.

Tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivin 10 artiklan 2 kohdan mukaan kotijäsenvaltion lainsäädännön mukaan määräytyvät erityisesti:

a) likvidaatiomenettelyn piiriin kuuluva omaisuus sekä sellaisen omaisuuden asema, jonka luottolaitos saa likvidaatiomenettelyn alkamisen jälkeen;

b) luottolaitoksen ja selvittäjän toimivaltasuhteet;

c) kuittauksen edellytykset;

d) likvidaatiomenettelyn vaikutukset luottolaitoksen voimassa oleviin sopimussuhteisiin;

e) likvidaatiomenettelyn vaikutukset yksittäisten velkojien saatavien erillisperintään, lukuun ottamatta niiden vaikutuksia vireillä oleviin oikeudenkäynteihin, joista säädetään 32 artiklassa;

f) mille saataville voidaan vaatia maksua luottolaitoksen omaisuudesta sekä likvidaatiomenettelyn alkamisen jälkeen syntyneiden saatavien asema;

g) saatavien ilmoittaminen, todistaminen ja hyväksyminen;

h) omaisuuden rahaksi muuttamisesta kertyneen tuoton jakaminen, maksunsaantijärjestys sekä niiden velkojien oikeudet, jotka ovat likvidaatiomenettelyn alkamisen jälkeen saaneet osittaisen suorituksen esinevakuuden tai kuittauksen perusteella;

i) likvidaatiomenettelyn päättämisen edellytykset ja vaikutukset, erityisesti akordin osalta;

j) velkojan oikeudet likvidaatiomenettelyn päättymisen jälkeen;

k) vastuu likvidaatiomenettelyn kustannuksista; ja

l) kaikkia velkojia vahingoittavien oikeus-tointon mitättömyys, pätemättömyys ja peräytyminen.

Edellä mainittu tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivin 10 artiklan 2 kohta sisältää esimerkkiluettelon niistä seikoista, jotka määräytyvät Suomen lain mukaan. Itse luettelon ottaminen lakiin ei ole tarkoituksenmukaista.

24 b §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 24 b §, jossa säädettäisiin ensimmäisestä poikkeuksesta 24 a §:n pääsääntöön Suomen lain soveltamisesta. Ehdotuksen mukaan työ-sopimuksia ja työsuhteita koskevat oikeusvaikutukset määräytyisivät yksinomaan sen ETA-valtion lain mukaan, jota sovelletaan kyseiseen työ sopimukseen tai työsuhteeseen. Ehdotus perustuu tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivin 20 artiklan a kohtaan. Selitysmuistion mukaan sääntelyn on tarkoitus suojella työntekijöitä ja työsuhteita siltä, että niihin sovellettaisiin ulkomaista lakia, joka olisi erilainen kuin työntekijän ja työnantajan välistä sopimussuhdetta sääntelevä laki. Työntekijöiden suojaamisen tarkoitus on todettu myös tervehdyttämis- ja likvidaatiidirektiivin johdanto-osan 24 kappaleessa.

Ehdotettu säännös koskee selvitystilan ja konkurssin aloittamisen oikeusvaikutuksia. Esimerkkeinä selitysmuistiossa mainitaan menettelyn vaikutukset työsuhteen jatkumiseen tai päättymiseen sekä osapuolten oikeuksiin ja velvollisuuksiin. Muut selvitystilas-

ta ja konkurssista aiheutuvat oikeusvaikutukset työsopimuksiin ja työsuhteisiin määräytyvät sen sijaan 24 §:n pääsäännön eli Suomen lain mukaan. Esimerkiksi suomalaisen luottolaitoksen konkurssissa työntekijöiden palkkaatavien etuoikeus luottolaitoksen varoista määräytyy velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetun lain (1578/1992) mukaan olipa kysymyksessä Helsingissä sijaitsevan pääkonttorin työntekijä tai luottolaitoksen Saksassa olevan sivukonttorin työntekijä.

24 c §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 24 c §, jonka mukaan kiinteän omaisuuden käyttö- tai luovutussopimuksia koskevat oikeusvaikutukset määräytyisivät yksinomaan sen ETA-valtion lain mukaan, jonka alueella kiinteä omaisuus sijaitsee. Ehdotus perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatiidirektiivin 20 artiklan b kohtaan. Selitysmuistion mukaan artiklan tarkoituksena on sopimuspuolten, esimerkiksi vuokralaisten, etujen sekä omaisuuden sijaintivaltion yleisen edun suojaaminen.

24 d §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 24 d §. Sen mukaan oikeusvaikutukset sellaisiin luottolaitoksen oikeuksiin, jotka koskevat kiinteää omaisuutta, alusta tai ilma-alusta ja jotka on merkittävä julkiseen rekisteriin, määräytyvät sen ETA-valtion lain mukaan, jossa rekisteriä pidetään. Ehdotus perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatiidirektiivin 20 artiklan c kohtaan. Selitysmuistiossa viitataan siihen, että omaisuuden rekisteröintijärjestelmällä on liiketoiminnan suojaamisessa ja oikeusvarmuuden kannalta tärkeä tehtävä. Tämän vuoksi olisi suojeltava yleistä luottamusta kirjaamisjärjestelmän sisältöön ja sen vaikutuksiin. Poikkeus on rajoitettu koskemaan kiinteästä omaisuudesta, aluksista ja ilma-aluksista pidettäviä rekistereitä.

24 e §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 24 e §. Pykälän mukaan arvopapereihin ja johdannaisopimuksiin kohdistuvat oikeudet, joiden syntymisestä tai siirtämisestä on tehtävä kirjaus tilille, rekisteriin taikka keskitettyyn säilytysjärjestelmään, määräytyisivät sen ETA-valtion lain mukaan, jossa rekisteriä tai tiliä pidetään taikka jossa säilytysjärjestelmä sijaitsee. Säännös perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatiidirektiivin 24 artiklaan. Direktiivin johdanto-osan 24 kappaleessa viitataan siihen, että kotivaltion lain soveltamis-

ta koskevasta pääsäännöstä on tarpeen tehdä poikkeus jonkin jäsenvaltion lain mukaisesti toimivien säänneltyjen markkinoiden eheyden turvaamiseksi. Artiklalla ei ole suoranaista vastinetta maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa neuvoston asetuksessa. Artikla kuitenkin ilmentää yleisesti tunnustettua oikeusperiaatetta.

24 f §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 24 f §. Pykälän 1 momentin mukaan nettoutussopimusten oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan kyseisiin sopimuksiin sovellettavan lain perusteella. Säännös perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatiidirektiivin 25 artiklaan. Eräistä arvopaperi- ja valuutta-kaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain (1084/1999) 2 §:n 2 momentissa nettoutuksella tarkoitetaan sitä, että tavanomaisena pidettävän sopimusehdon mukaan 1) kahden sopijapuolen vastakkaiset maksut tai toimitusvelvoitteet yhdistetään eräänymispäivän mukaan yhdeksi maksuveloitteeksi tai samanlaisen sijoituskohteen toimitusveloitteeksi; tai 2) usean selvitysjärjestelmän osapuolen velvoitteet yhdistetään 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla selvitysjärjestelmässä; taikka 3) kaikki sopijapuolten väliset maksu- ja toimitusvelvoitteet eräännyvät tai voidaan eräännyttää ja yhdistää sovitulla tavalla, jos yhtä sopijapuolta vastaan aloitetaan maksukyvyttömyysmenettely. Rahoitusvakuuslain (11/2004) 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa nettoutuksella puolestaan tarkoitetaan menettelyä, jossa vakuuden antajan ja vakuuden saajan vastakkaiset velvoitteet eräännyvät ja kyseiset velvoitteet tai niiden arvot yhdistetään osapuolten sopimalla tavalla yhdeksi veloitteeksi.

Pykälän 2 momentin mukaan takaisinostosopimusten oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan kyseisiin sopimuksiin sovellettavan lain perusteella, jollei 24 e §:stä muuta johdu. Tämä säännös perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatiidirektiivin 26 artiklaan. Arvopaperimarkkinalain (495/1989) 4 luvun 5 a §:n 3 momentissa takaisinostosopimuksella tarkoitetaan arvopapereiden luovutusta takaisinostoehdoin. Viimeksi mainittua säännöstä koskevassa hallituksen esityksessä (HE 209/1997 vp) todetaan, että takaisinostosopimuksella tarkoitetaan arvopapereiden luovutussopimusta, jonka ehtojen mukaan luovu-

tuksensaaja myy ja luovuttaja ostaa sovitun ajan kuluttua ja sovitusta hinnasta luovutusta vastaavan määrän samanlaisia arvopapereita. Takaisinostojärjestely sisältää siten kaksi vastakkaissuuntaista kauppaa. Kummassakin kaupassa omistusoikeus siirtyy osapuolten välillä. Kaupoissa maksetaan aito kauppahinta, ei pelkästään palkkiota arvopaperien luovuttamisesta.

Tervehdyttämisen- ja likvidaatioidirektiivin johdanto-osan 23 kohdassa todetaan, että kotijäsenvaltion mukaan määräytyvät likvidaatiomenettelyn vaikutukset voivat olla ristiriidassa niiden sääntöjen kanssa, joita tavanomaisesti sovelletaan luottolaitoksen ja sen sivuliikkeiden taloudelliseen ja rahoitustoimintaan muissa jäsenvaltioissa. Tästä syystä viittaus toisen jäsenvaltion lainsäädäntöön on tietyissä tapauksissa välttämätön lievennys kotivaltion lainsäädännön soveltamista koskevaan periaatteeseen.

Sekä nettoutussopimuksiin että takaisinostopimuksiin voi liittyä oikeudellinen riski sopimusten pätevydestä ja sitovuudesta maksukyvyttömyysmenettelyssä.

Tervehdyttämisen- ja likvidaatioidirektiivin 25 ja 26 artiklaa vastaavia säännöksiä ei ole maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa neuvoston asetuksessa. Yhdenmukaisesti näiden artiklojen kanssa myöskään lakiehdotuksessa 24 f §:n säännöksiä ei ole rajattu ETA-valtioihin.

24 g §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 24 g §. Pykälän mukaan selvitystila- tai konkurssimenettelyn oikeusvaikutukset säännellyillä markkinoilla tehtyihin liiketoimiin määräytyvät yksinomaan sen lain perusteella, jota näillä markkinoilla tehtyihin liiketoimiin sovelletaan, jollei 24 e §:stä muuta johdu. Säännös perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatioidirektiivin 27 artiklaan.

Säännellyillä markkinoilla tarkoitetaan sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla 10 päivänä toukokuuta 1993 annetun direktiivin (93/22/ETY), jäljempänä *sijoituspalveludirektiivi*, 1 artiklan 13 kohdassa määriteltyjä säänneltyjä markkinoita. Sanotun kohdan mukaan säännellyillä markkinoilla tarkoitetaan direktiivin liitteen B osassa tarkoitettujen rahoitusvälineiden markkinoita:

- jotka luetellaan sellaisen jäsenvaltion laatumassa 16 artiklassa tarkoitettussa listassa,

joka on 1 artiklan 6 kohdan c alakohdassa määritelty kotijäsenvaltio,

- jotka toimivat säännöllisesti,

- joille on ominaista se, että toimivaltaisten viranomaisten antamissa tai hyväksymissä säännöksissä määritellään markkinoiden toiminnan edellytykset, markkinoille pääsyn edellytykset sekä direktiivissä 79/279/ETY sovellettaessa edellytykset, jotka koskevat kyseisessä direktiivissä asetettuja listalle ottamisen edellytyksiä ja, jos kyseistä direktiivä ei sovelleta, edellytykset, jotka rahoitusvälineiden on täytettävä, jotta niillä voitaisiin tehokkaasti käydä kauppaa markkinoilla, sekä

- jotka edellyttävät, että kaikkia 20 ja 21 artiklassa asetettuja ilmoittamis- ja avoimuusvaatimuksia noudatetaan.

Arvopaperimarkkinalain 3 §:n mukaan arvopaperilla käydään julkisesti kauppaa arvopaperipörssin pörssilistalla (pörssiarvopaperi) tai muussa ostajien ja myyjien yhteensaattamiseksi ammattimaisesti järjestetyssä kaupankäynnissä, jolle on arvopaperimarkkinalain mukaisesti vahvistettu säännöt (markkina-arvopaperi). Suomi on ilmoittanut sijoituspalveludirektiivin 16 artiklassa tarkoitettuun luetteloon Helsingin arvopaperi- ja johdannaispörssin ylläpitämät päälistan ja I-, NM- ja Prelistan sekä Meklarlien listan.

Tervehdyttämisen- ja likvidaatioidirektiivin 27 artiklan tarkoituksena on suojella yleistä luottamusta rahoitusmarkkinoihin. Erityissäännökset ovat selitysmuistion mukaan tarpeellisen rahoitusmarkkinoiden joustavan toiminnan ja varmuuden takaamiseksi.

24 h §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 24 h §. Pykälän 1 momentin mukaan selvitystilan tai konkurssin alkaminen ei vaikuta velkojan tai sivullisen esineoikeuteen eikä omistuksenpidätysehtoon perustuviin oikeuksiin, jos kysymys on omaisuudesta, joka menettelyn alkaessa sijaitsee muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa. Tällainen velkoja tai sivullinen voi toisin sanoen toteuttaa esineoikeuden tai omistuksenpidätysehtoon perustuvan oikeuden Suomessa aloitetusta selvitystilasta tai konkurssista huolimatta. Säännökset perustuvat tervehdyttämisen- ja likvidaatioidirektiivin 21 artiklaan (sivullisen esineoikeudet) ja 22 artiklaan (omistuksenpidätykset).

Selitysmuistiossa todetaan, että kyseisten

esineoikeuksien perustaminen, pätevyys ja ulottuvuus määräytyvät niihin sovellettavan erityisen lain mukaan (yleensä kyseisenä ajankohtana omaisuuden sijaintivaltion laki). Esineoikeuden haltijan kaikki kyseiseen velallisen omaisuuteen kohdistuvat oikeudet säilyvät muuttumattomina. Esineoikeuden haltija voi esimerkiksi käyttää oikeuttaan erottaa vakuus konkurssimenettelyn piiriin kuuluvasta velallisen omaisuudesta. Tarkoituksena on suojata liiketoimintaa siinä valtiossa, jossa omaisuus sijaitsee ja turvata siihen kohdistuvien oikeuksien oikeusvarmuus. Vastaava tarkoitus on myös omistuksenpidäystä koskevalla poikkeusäännöksellä.

Pykälän 2 momentin mukaan selvitystilän tai konkurssin alkaminen ei estä velkojaa käyttämästä saatavaansa luottolaitokselle olevan velkansa kuittaamiseen, jos tällainen kuittaus on sallittu luottolaitoksen saatavaan sovellettavan lain mukaan. Säännöstä sovelletaan niihin kuittausoikeuksiin, jotka koskevat ennen selvitystilän tai konkurssin alkamista syntyneitä vastakkaisia saatavia. Säännös perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatiorektiivin 23 artiklaan. Sääntelyllä turvataan luottamusta velkasuhteissa ja annetaan velkojalle edellä mainituin edellytyksin mahdollisuus kuittaukseen, vaikka likvidaatiomenettelyn aloittamisvaltion lainsäädäntö ei sallisi kuittausta.

Pykälän 3 momentissa säädetään tervehdyttämisen- ja likvidaatiorektiivin 21 artiklan 4 kohdan, 22 artiklan 3 kohdan ja 23 artiklan 2 kohdan mukaisesti poikkeuksesta pykälän 1 ja 2 momentin säännöksiin. Viimeksi mainittujen säännösten estämättä voitaisiin nimittäin vedota 24 a §:n pääsäännön eli Suomen lain nojalla oikeustoimen mitättömyyteen tai pätemättömyyteen taikka peräyttää oikeustoimi Suomen lain nojalla. Momentti liittyy 24 j §:ää koskevaan ehdotukseen.

24 i §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 24 i §. Säännöstä sovelletaan tiettyihin sellaisiin vastikkeellisiin oikeustoimiin, jotka luottolaitos tekee selvitystilän tai konkurssin alkamisen jälkeen. Kysymys on oikeustoimista, jotka koskevat kiinteää omaisuutta, julkiseen rekisteriin merkittävää alusta tai ilma-alusta taikka arvopaperia tai johdannaispöytäkirjää, johon kohdistuvat oikeudet merkitään rekisteriin tai tilille tai jotka sijoitetaan keski-

tettyyn säilytysjärjestelmään. Pykälän mukaan näiden oikeustoimien pätevyys määräytyy sen ETA-valtion lain mukaan, jonka alueella kiinteä omaisuus sijaitsee tai jossa rekisteriä, tiliä tai järjestelmää pidetään. Pykälä perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatiorektiivin 31 artiklaan. Kysymys on vilpittömässä mielessä toimivan luovutuksensaajan suojusta.

Selitysmuistion mukaan sääntelyn tarkoituksena on liiketoiminnan turvaaminen ja esineoikeuksien julkistamisjärjestelmien luotettavuuden turvaaminen.

24 j §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 24 j §, joka koskee velkojia vahingoittavia oikeustoimia. Edellä 24 a §:n pääsäännön eli Suomen lain mukaan määräytyvät kaikkien velkojien etuja mahdollisesti vahingoittavien oikeustoimien mitättömyys, pätemättömyys tai peräyttäminen. Suomen lain mukaan määräytyvät myös mitättömyyden ja pätemättömyyden ehdot ja vaikutustavat sekä mitättömyyden ja pätemättömyyden oikeudelliset vaikutukset. Uuden 24 j §:n tarkoituksena on estää pääsäännön eli Suomen lain soveltaminen tietyissä tapauksissa. Ehdotuksen mukaan Suomen lain asiaa koskevia säännöksiä ei sovelleta, kun riitautetusta toimesta etua saanut osapuoli osoittaa, että oikeustoimeen sovelletaan muun ETA-valtion kuin Suomen lakia ja että oikeustointa ei tämän lain mukaan voida riitauttaa kyseisessä tapauksessa. Pykälä perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatiorektiivin 30 artiklan 1 kohtaan. Selitysmuistion mukaan tarkoituksena on turvata velkojien ja sivullisten oikeutettu luottamus, joka koskee oikeustoimen pätevyyttä oikeustoimeen normaalisti sovellettavan kansallisen lain mukaan.

24 k §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 24 k §. Pykälässä säädetään selvitystilän tai konkurssin alkaessa vireillä olevan oikeudenkäynnin oikeusvaikutusten määräytymisestä, kun oikeudenkäynti koskee menettelyn piiriin kuuluvaa luottolaitoksen omaisuutta tai oikeutta. Ehdotuksen mukaan tällaisen oikeudenkäynnin oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan sen ETA-valtion lain mukaan, jossa oikeudenkäynti on vireillä. Tämän valtion lain mukaan esimerkiksi määräytyy, lykätäänkö oikeudenkäyntiä luottolaitoksen konkurssin johdosta ja millä tavoin

oikeudenkäyntiä jatketaan. Ehdotus perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatiodirektiivin 32 artiklaan.

1.2. Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista

9 luku. Selvitystila ja konkurssi

Liikepankkilakia koskevan ehdotuksen taan osuuspankkilain 9 lukuun ehdotetaan lisättäväksi väliotsikot luvun luettavuuden selkeyttämiseksi. Luku ehdotetaan jaettavaksi väliotsikoilla kolmeen osaan. Neljättä väliotsikkoa ei tarvittaisi, koska Euroopan talusalueella noudatettavien lainvalintasäännösten osalta ehdotetaan viitattavaksi liikepankkilain asianomaisiin säännöksiin.

Selvitystilaa koskevat säännökset

Luvun ensimmäinen osa käsittelee ainoastaan selvitystilaa koskevia säännöksiä. Sen muodostaisivat nykyinen 37—39 § sekä lakiin lisättäväksi ehdotetut uudet 37 a, 38 a ja 39 a §.

37 §. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistettaisiin virheellinen viittaus tuomioistuimeen. Osuuskuntalain mukaan osuuskunnan rekisteristä poistaminen tai selvitystilaan määrääminen ei kuulu tuomioistuimen tehtäviin.

37 a §. Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 37 a §. Pykälän mukaan luottolaitoksen olisi ilmoitettava Rahoitustarkastukselle, jos osuuskunnan kokouksessa on tarkoitus ottaa päätettäväksi luottolaitoksen asettaminen selvitystilaan. Vastaavasti Rahoitustarkastukselle olisi ilmoitettava, jos jäsenet aikovat päättää luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan osuuskuntalain 4 luvun 2 §:ssä tarkoitetulla kaikkien jäsenten yksimielisellä päätöksellä osuuskunnan kokousta pitämättä. Pykälä vastaa liikepankkilain 18 a §:ää koskevaa ehdotusta.

38 a §. Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 38 a §. Kun rekisteriviranomainen tai Rahoitustarkastus valitsee selvitysmiehen, niiden olisi ehdotuksen mukaan annettava selvitysmiehelle todistus hänen valitsemisestaan tehtävään. Osuuskunnan kokouksen antamaksi todistukseksi katsottaisiin ote tai jäljennös

osuuskunnan kokouksen pöytäkirjasta. Pykälä vastaa liikepankkilain 20 a §:ää koskevaa ehdotusta.

39 a §. Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 39 a §. Pykälässä annettaisiin osuuskuntalakea täydentäviä säännöksiä ilmoituksesta, joka selvitysmiehen on lähetettävä tunnetuille velkojille rekisteriviranomaisen antaman julkista haastetta koskevan kuulutuksen johdosta.

Pykälän 1 momentin mukaan ilmoituksessa olisi mainittava osuuskuntalain 19 luvun 10 §:n 2 momentissa säädetyn lisäksi, mitä osuuspankkilain 44 §:n 2 momentissa säädetään tallettajan ilmoittautumisesta pankille ja onko velkojan ilmoitettava etuoikeutettu saatava tai saatava, jonka vakuutena on esineoikeus.

Pykälän 2 momentin mukaan ilmoitus olisi tehtävä ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Ilmoituksessa olisi oltava kaikkien ETA-valtioiden virallisilla kielillä otsikko ”Kehotus saatavan ilmoittamiseen tai huomautusten esittämiseen; noudatettavat määräajat”.

Pykälä vastaa liikepankkilain 20 b §:ää koskevaa ehdotusta.

Konkurssia koskevat säännökset

Lukuun ehdotetaan lisättäväksi toinen väliotsikko. Luvun tähän osaan sijoitettaisiin pelkästään konkurssia koskevia säännöksiä. Tällaisia säännöksiä olisivat nykyiset 40—43 § sekä lukuun lisättäväksi ehdotettu uusi 41 a §.

40 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti. Sen mukaan luottolaitoksen olisi ilmoitettava Rahoitustarkastukselle ennen kuin luottolaitos jättää konkurssihakemuksen. Momentti vastaa liikepankkilain 21 §:n 2 momenttia koskevaa ehdotusta.

41 a §. Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 41 a §, jossa annettaisiin yleistä konkurssilainsäädäntöä täydentäviä säännöksiä velkojille toimitettavista, saatavien valvontaa ja huomautusten esittämistä koskevista ilmoituksista. Nämä lisätiedot ja -vaatimukset ovat yleensä samat kuin selvitystilaa koskevassa 39 a §:ssä. Koska taustalainsäädäntö on näissä tilanteissa erilainen, säännökset on selvytyden vuoksi kirjoitettu kummankin asianomaista menettelyä koskevan väliotsikon

alle omiksi pykälikseen. Pykälä vastaa liikepankkilain 22 a §:ää koskevaa ehdotusta.

43 §. Voimassa olevan 43 §:n pääsäännön mukaan tallettajan ei tarvitse valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa luottolaitoksen konkurssissa. Pykälään ehdotetaan otettavaksi selvyuden vuoksi viittaus lain 44 §:n 2 momenttiin, jonka mukaan tallettajan on puhevallan menettämisen uhalla tietyssä tapauksessa määrääjassa ilmoittauduttava pankille pankin selvitystilassa tai konkurssissa. Ehdotus vastaa liikepankkilain 23 §:n muuttamista koskevaa ehdotusta.

Selvitystilaa ja konkurssia koskevat yhteiset säännökset

Lukuun ehdotetaan lisättäväksi kolmas ja luvun viimeinen väliotsikko. Luvun tähän osaan kuuluisivat selvitystilaa ja konkurssia koskevat yhteiset säännökset. Tällaisia säännöksiä olisivat nykyinen 44 § sekä lukuun lisättäväksi ehdotetut uudet 43 a—43 d, 44 a ja 44 b §.

43 a §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 43 a §. Pykälässä säädettäisiin tervehdyttämisen- ja likvidaatiodirektiivin 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti kotivaltion viranomaisen yksinomaisesta toimivallasta.

Luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan ovat toimivaltaisia päättämään luottolaitoksen yhtiökokous, rekisteriviranomainen ja Rahoitustarkastus siten kuin siitä säädetään tässä laissa ja osuuskuntalaissa. Luottolaitoksen asettamisesta konkurssiin on toimivaltainen päättämään suomalainen tuomioistuin siten kuin siitä säädetään konkurssilaissa.

Pykälässä tarkoitettujen toimivallan piiriin kuuluvat myös ne luottolaitoksen mahdolliset sivukonttorit, jotka sijaitsevat muissa ETA-valtioissa. Pykälä vastaa liikepankkilain 23 a §:ää koskevaa ehdotusta.

43 b §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 43 b §. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin Rahoitustarkastuksen velvollisuudesta ilmoittaa luottolaitoksen selvitystilaan tai konkurssiin asettamista koskevasta päätöksestä ja sen mahdollisista vaikutuksista muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille. Ilmoitus olisi tehtävä niihin ETA-valtioihin, joissa luottolaitoksella on sivukonttori tai joissa se tarjoaa luottolaitoslaissa tarkoitettuja palvel-

luja.

Pykälän 2 momentin mukaan selvitystilassa selvitysmiehen ja konkurssissa pesänhoitajan on julkaistava päätöksestä ote EU:n virallisessa lehdessä ja jokaisen edellä tarkoitettun ETA-valtion kahdessa valtakunnallisessa päivälehdessä.

Jos luottolaitoksella ei ole konttoreita tai muuta luottolaitoslaissa tarkoitettua toimintaa muissa ETA-valtioissa kuin Suomessa, tällainen ilmoitus olisi julkaistava ainoastaan EU:n virallisessa lehdessä.

Ote olisi julkaistava ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Tervehdyttämisen- ja likvidaatiodirektiivin 17 artiklan 1 kohta nimittäin edellyttää käytettäväksi kotijäsenvaltion virallista kieltä. Selvitysmiehen ja pesänhoitajan olisi kussakin tapauksessa kuitenkin harkittava, olisiko päivälehdessä julkaistavassa ilmoituksessa käytettävä suomen ja ruotsin lisäksi sen valtion virallista kieltä, jossa päivälehti julkaistaan.

Pykälä vastaa liikepankkilain 23 b §:ää koskevaa ehdotusta.

43 c §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 43 c §, jossa säädetään selvitystilaan tai konkurssiin asettamista koskevan päätöksen ilmoittamisesta merkittäväksi toisessa ETA-valtiossa pidettävään julkiseen rekisteriin.

Selvitystilassa selvitysmiehen ja konkurssissa pesänhoitajan olisi ehdotuksen mukaan pyydettävä, että selvitystila- tai konkurssimenettelyn aloittamisesta tehdään merkintä toisessa ETA-valtiossa pidettävään kiinteistörekisteriin, kaupparekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin. Pyyntö olisi tehtävä silloin, jos kyseisen valtion lainsäädännön mukaan rekisterimerkintä tehdään selvitystila- tai konkurssimenettelyn aloittamisesta.

Pykälä vastaa liikepankkilain 23 c §:ää koskevaa ehdotusta.

43 d §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 43 d §. Pykälä vastaa liikepankkilain 23 d §:ää.

Pykälän 1 momentin mukaan toisessa ETA-valtiossa asuva tai kotipaikan omaava velkoja voisi luottolaitoksen selvitystilassa ilmoittaa ja konkurssissa valvoa saatavansa tai esittää saatavaan liittyviä huomautuksia myös asuin- tai kotivaltionsa virallisella kielellä. Tällöin olisi tervehdyttämisen- ja likvidaatiodirektiivin edellyttämä vakiomuotoinen

otsikko ”Saatavan ilmoittaminen tai valvominen” tai vastaavasti ”Saataviin liittyvien huomautusten esittäminen” kuitenkin oltava joko suomeksi tai ruotsiksi. Momentti perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatioidirektiivin 17 artiklan 2 kohtaan.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin selvytyksen vuoksi, että luottolaitoksen selvitystilassa ja konkurssissa toisen ETA-valtion julkinen viranomaisen rinnastetaan 1 momentissa tarkoitettuun velkojaan. Tämän koskee niin oikeutta valvoa saatava ja esittää sitä koskevia huomautuksia kuin oikeutta käyttää saatavan valvonnassa ja huomautusten tekemisessä viranomaisen kotivaltion virallista kieltä.

44 §. Pykälän 2 momentissa säädetään osuuspankin erityisestä tiedottamisvelvollisuudesta silloin, kun osuuspankki on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin. Pankin on nimittäin julkaistava kuulutus tallettajille, jotka eivät ole kymmeneen vuoteen ennen selvitystilaa tai konkurssin alkamista käyttäneet pankissa olevaa tiliään. Näitä tallettajia on kehoitettava kahden vuoden kuluessa kuulutuksesta ilmoittautumaan pankille uhalla, että tilinomistaja muutoin menettää puhevaltansa pankkia kohtaan.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jossa pankki velvoitetaan tällöin vastaavasti noudattamaan edellä selostettuja 39 a §:n 2 momentin ja 41 a §:n 2 momentin säännöksiä. Ne edellyttävät, että kuulutuksessa käytetään vakiomuotoista otsikkoa, joka on laadittu kaikkien ETA-valtioiden virallisilla kielillä. Itse kuulutus on julkaistava ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Jos pankilla on sivukonttori tai muuta luottolaitostoimintaa muissa ETA-valtioissa kuin Suomessa, olisi yleensä perusteltua julkaista kuulutus noissa valtioissa myös niiden virallisilla kielillä.

Pykälä vastaa liikepankkilain 24 §:n 2 momentin muuttamista koskevaa ehdotusta.

44 a §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 44 a §. Pykälän mukaan selvitystilassa selvitysmiehen ja konkurssissa pesähoitajan olisi säännöllisesti tiedotettava velkojille menettelyn edistymisestä. Pykälä vastaa liikepankkilain 23 e §:ää koskevaa ehdotusta.

44 b §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi

44 b §. Pykälän mukaan luottolaitoksen selvitystilaan ja konkurssiin Euroopan talousalueella sovellettavasta laista olisi voimassa, mitä liikepankkilain 24 a—24 k §:ssä säädetään. Liikepankkilain kanssa täysin yhdenmukaisten lainvalintasäännösten kirjoittaminen osuuspankkilakiin ei ole tarkoituksenmukaista. Lisäksi näiden lainvalintasäännösten merkitys tullee olemaan vähäinen osuus-kuntamuotoisten luottolaitosten toiminnan luonne huomioon ottaen.

1.3. Säästöpankkilaki

8 luku. Säästöpankin selvitystila ja konkurssi

Osuuspankkilakia koskevan ehdotuksen tavoin säästöpankkilain 8 luku ehdotetaan jaettavaksi väliotsikoilla kolmeen osaan. Lisäksi luvun suomenkielinen otsikko ”Säästöpankin selvitystila ja konkurssi” ehdotetaan muutettavaksi muotoon ”Selvitystila ja konkurssi”. Muutos ei vaikuta luvun ruotsinkieliseen otsikkoon.

Selvitystilaa koskevat säännökset

Luvun ensimmäinen osa käsittelee ainoastaan selvitystilaa koskevia säännöksiä. Sen muodostaisivat nykyiset 101—117 § sekä lakiin lisättäväksi ehdotettu uusi 104 a §.

101 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että säästöpankin olisi ilmoitettava Rahoitustarkastukselle, jos isäntien kokouksessa on tarkoitus ottaa päätettäväksi säästöpankin asettaminen selvitystilaan. Pykälä vastaa soveltuvien osin liikepankkilain 18 a §:ää ja osuuspankkilain 37 a §:ää koskevia ehdotuksia.

Voimassa olevan lain 101 §:n säännökset säästöpankin asettamisesta selvitystilaan ja konkurssiin ehdotetaan siirrettäviksi muutettuina uuteen 120 a §:ään.

104 a §. Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 104 a §. Kun rekisteriviranomainen tai Rahoitustarkastus valitsee selvitysmiehen, niiden olisi ehdotuksen mukaan annettava selvitysmiehelle todistus hänen valitsemisestaan tehtävään. Isäntien kokouksen antamaksi todistukseksi katsottaisiin ote tai jäljennös isäntien kokouksen pöytäkirjasta. Pykälä vas-

taa liikepankkilain 20 a §:ää ja osuuspankkilain 38 a §:ää koskevia ehdotuksia.

109 §. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentissa oleva viittaus määräajasta velkomisasiossa sekä julkisesta haasteesta velkojille annettuun asetukseen (32/1868) ehdotetaan korvattavaksi viittauksella julkisesta haasteesta annettuun lakiin (729/2003).

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti. Ehdotuksen mukaan pykälän 2 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa velkojille olisi mainittava lisäksi, mitä 121 §:n 2 momentissa säädetään tallettajan ilmoittautumisesta pankille sekä onko velkojan ilmoitettava etuoikeutettu saatava tai saatava, jonka vakuutena on esineoikeus.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi myös uusi 4 momentti. Sen mukaan 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus olisi tehtävä ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Ilmoituksessa olisi oltava kaikkien ETA-valtioiden virallisilla kielillä otsikko ”Kehotus saatavan ilmoittamiseen tai huomautusten esittämiseen; noudatettavat määräajat”.

Pykälän 3 ja 4 momentti vastaavat liikepankkilain 20 b §:ää ja osuuspankkilain 39 a §:ää koskevia ehdotuksia.

Konkurssia koskevat säännökset

Lukuun ehdotetaan lisättäväksi toinen väliotsikko. Luvun tähän osaan sijoitettaisiin pelkästään konkurssia koskevia säännöksiä. Tällaisia säännöksiä olisivat nykyiset 118—120 § sekä lukuun lisättäviksi ehdotetut uudet 118 a ja 119 a §.

118 a §. Lakin ehdotetaan lisättäväksi uusi 118 a §. Sen mukaan säästöpankin olisi ilmoitettava Rahoitustarkastukselle ennen kuin säästöpankki jättää konkurssihakemuksen. Momentti vastaa liikepankkilain 21 §:n 2 momenttia ja osuuspankkilain 40 §:ää koskevia ehdotuksia.

119 a §. Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 119 a §, jossa annettaisiin yleistä konkurssilainsäädäntöä täydentäviä säännöksiä velkojille toimitettavista, saatavien valvontaa ja huomautusten esittämistä koskevista ilmoituksista. Nämä lisätiedot ja -vaatimukset ovat yleensä samat kuin selvitystilaa koskevassa 109 §:n 3 ja 4 momentissa. Koska taus-

talainsäädäntö on näissä tilanteissa erilainen, säännökset on selvytyden vuoksi kirjoitettu kummankin asianomaista menettelyä koskevan väliotsikon alle omiksi pykäläkseen. Pykälä vastaa liikepankkilain 22 a §:ää ja osuuspankkilain 41 a §:ää koskevia ehdotuksia.

120 §. Voimassa olevan 120 §:n pääsäännön mukaan tallettajan ei tarvitse valvoa talletustililla olevaa saatavaansa säästöpankin konkurssissa. Pykälään ehdotetaan selvytyden vuoksi otettavaksi viittaus lain 121 §:n 2 momenttiin, jonka mukaan tallettajan on puhevallan menettämisen uhalla tietyssä tapauksessa määräajassa ilmoitauduttava säästöpankille pankin selvitystilassa tai konkurssissa. Ehdotus vastaa liikepankkilain 23 §:n ja osuuspankkilain 43 §:n muuttamista koskevia ehdotuksia.

Selvitystilaa ja konkurssia koskevat yhteiset säännökset

Lukuun ehdotetaan lisättäväksi kolmas ja luvun viimeinen väliotsikko. Luvun tähän osaan kuuluisivat selvitystilaa ja konkurssia koskevat yhteiset säännökset. Tällaisia säännöksiä olisivat nykyinen 121 § sekä lukuun lisättäviksi ehdotetut uudet 120 a—120 d, 121 a ja 121 b §.

120 a §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 120 a §, joka osin vastaa voimassa olevan lain 101 §:ää.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin liikepankkilain 23 a §:ää ja osuuspankkilain 43 a §:ää vastaavalla tavalla tervehdyttämistä ja likvidaatiodirektiivin 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti kotivaltion viranomaisten yksinomaisesta toimivallasta. Momentin mukaan säästöpankin asettamisesta selvitystilaan ovat toimivaltaisia päättämään isäntien kokous ja Rahoitustarkastus siten kuin siitä säädetään tässä laissa. Säästöpankin asettamisesta konkurssiin on toimivaltainen päättämään suomalainen tuomioistuin siten kuin siitä erikseen säädetään. Momentissa tarkoitettun toimivallan piiriin kuuluvat myös mahdolliset muissa ETA-valtioissa sijaitsevat säästöpankin sivukonttorit.

Pykälän 2 momentin mukaan säästöpankin purkamiseen ei sovelleta, mitä kaupparekisterilain (129/1979) 24 §:ssä säädetään. Mo-

mentti on yhdenmukainen voimassa olevan lain 101 §:n 2 momentin viimeisen virkkeen kanssa.

120 b §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 120 b §. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin Rahoitustarkastuksen velvollisuudesta ilmoittaa säästöpankin selvitystilaan tai konkurssiin asettamista koskevasta päätöksestä ja sen mahdollisista vaikutuksista muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille. Ilmoitus olisi tehtävä niihin ETA-valtioihin, joissa säästöpankilla on sivukonttori tai joissa se tarjoaa luottolaitoslaissa tarkoitettuja palveluja.

Pykälän 2 momentin mukaan selvitystilassa selvitysmiehen ja konkurssissa pesähoitajan on julkaistava päätöksestä ote EU:n virallisessa lehdessä ja jokaisen edellä tarkoitetun ETA-valtion kahdessa valtakunnallisessa päivälehdessä.

Jos säästöpankilla ei ole konttoreita tai muuta luottolaitoslaissa tarkoitettua toimintaa muissa ETA-valtioissa kuin Suomessa, tällainen ilmoitus olisi julkaistava ainoastaan EU:n virallisessa lehdessä.

Ote olisi julkaistava ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Tervehdyttämisen ja likvidaatiidirektiivin 17 artiklan 1 kohta nimittäin edellyttää käytettäväksi kotijäsenvaltion virallista kieltä. Selvitysmiehen ja pesähoitajan olisi kussakin tapauksessa kuitenkin harkittava, olisiko päivälehdessä julkaistavassa ilmoituksessa käytettävä suomen ja ruotsin lisäksi sen valtion virallista kieltä, jossa päivälehti julkaistaan.

Pykälä vastaa liikepankkilain 23 b §:ää ja osuuspankkilain 43 b §:ää koskevia ehdotuksia.

120 c §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 120 c §, jossa säädetään selvitystilaan tai konkurssiin asettamista koskevan päätöksen ilmoittamisesta merkittäväksi toisessa ETA-valtiossa pidettävään julkiseen rekisteriin.

Selvitystilassa selvitysmiehen ja konkurssissa pesähoitajan olisi ehdotuksen mukaan pyydettävä, että selvitystila- tai konkurssimenettelyn aloittamisesta tehdään merkintä toisessa ETA-valtiossa pidettävään kiinteistörekisteriin, kaupparekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin. Pyyntö olisi tehtävä silloin, jos kyseisen valtion lainsäädännön mukaan rekisterimerkintä tehdään selvitystila-

tai konkurssimenettelyn aloittamisesta.

Pykälä vastaa liikepankkilain 23 c §:ää ja osuuspankkilain 43 c §:ää koskevia ehdotuksia.

120 d §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 120 d §. Pykälä vastaa liikepankkilain 23 d §:ää ja osuuspankkilain 43 d §:ää koskevia ehdotuksia.

Pykälän mukaan toisessa ETA-valtiossa asuva tai kotipaikan omaava velkoja voisi säästöpankin selvitystilassa ilmoittaa ja konkurssissa valvoa saatavansa tai esittää saatavaan liittyviä huomautuksia myös asuin- tai kotivaltionsa virallisella kielellä. Tällöin olisi tervehdyttämisen ja likvidaatiidirektiivin edellyttämä vakiomuotoinen otsikko ”Saatavan ilmoittaminen tai valvominen” tai vastaavasti ”Saataviin liittyvien huomautusten esittäminen” kuitenkin oltava joko suomeksi tai ruotsiksi Momentti perustuu tervehdyttämisen ja likvidaatiidirektiivin 17 artiklan 2 kohtaan.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin selvyden vuoksi, että säästöpankin selvitystilassa ja konkurssissa toisen ETA-valtion julkinen viranomaisen rinnastetaan 1 momentissa tarkoitettuun velkojaan. Tämän koskee niin oikeutta valvoa saatava ja esittää sitä koskevia huomautuksia kuin oikeutta käyttää saatavan valvonnassa ja huomautusten tekemisessä viranomaisen kotivaltion virallista kieltä.

121 §. Pykälän 2 momentissa säädetään säästöpankin erityisestä tiedottamisvelvollisuudesta silloin, kun säästöpankki on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin. Pankin on nimittäin julkaistava kuulutus tallettajille, jotka eivät ole kymmeneen vuoteen ennen selvitystilan tai konkurssin alkamista käyttäneet pankissa olevaa tiliään. Näitä tallettajia on kehotettava kahden vuoden kuluessa kuulutuksesta ilmoittautumaan pankille uhalla, että tilinomistaja muutoin menettää puhevaltansa pankkia kohtaan.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jossa pankki velvoitetaan tällöin vastaavasti noudattamaan edellä selostettuja, 109 §:n 4 momentin ja 119 a §:n 2 momentin säännöksiä. Ne edellyttävät, että kuulutuksessa käytetään vakiomuotoista otsikkoa, joka on laadittu kaikkien ETA-valtioiden virallisilla kielillä. Itse kuulutus on julkaistava ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Jos

pankilla on sivukonttori tai muuta luottolaitostoimintaa muissa ETA-valtioissa kuin Suomessa, olisi yleensä perusteltua julkaista kuulutus noissa valtioissa myös niiden virallisella kielellä.

Pykälä vastaa liikepankkilain 24 §:n 2 momentin ja osuuspankkilain 44 §:n 2 momentin muuttamista koskevia ehdotuksia.

121 a §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 121 a §. Pykälän mukaan selvitystilassa selvitysmiehen ja konkurssissa pesänhoitajan olisi säännöllisesti tiedotettava velkojille menettelyn edistymisestä. Pykälä vastaa liikepankkilain 23 e §:ää ja osuuspankkilain 44 a §:ää koskevia ehdotuksia.

121 b §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 121 b §. Pykälän mukaan säästöpankin selvitystilaan ja konkurssiin Euroopan talousalueella sovellettavasta laista olisi voimassa, mitä liikepankkilain 24 a—24 k §:ssä säädetään. Säännös vastaa ehdotusta osuuspankkilain 44 b §:n muuttamiseksi.

1.4. Laki luottolaitostoiminnasta

12 §. *Toimiluvan peruuttaminen tai toiminnan rajoittaminen.* Pykälän voimassa olevan 3 momentin mukaan Rahoitustarkastuksen on peruutettava luottolaitoksen toimilupa, kun luottolaitos on asetettu konkurssiin tai selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen.

Tervehdyttämisen- ja likvidaatiodirektiivin 12 artiklassa säädetään luottolaitoksen toimiluvan peruuttamisesta. Artiklan mukaan luottolaitoksen toimilupa on peruutettava noudattaen erityisesti luottolaitosdirektiivin 22 artiklan 9 kohdassa säädettyä menettelyä, jos päätetään aloittaa likvidaatiomenettely sellaisen luottolaitoksen osalta, jossa ei ole toteutettu tervehdyttämistoimenpiteitä tai jonka suhteen ne ovat epäonnistuneet. Tervehdyttämisen- ja likvidaatiodirektiivissä likvidaatiomenettelyllä tarkoitetaan jäsenvaltioiden viranomaisten aloittamaa ja valvomaan menettelyä.

Edellä sanotun johdosta luottolaitoslain 12 §:n 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi vaatimus siitä, että Rahoitustarkastuksen on peruutettava luottolaitoksen toimilupa, kun luottolaitos on määrätty selvitystilaan rekiste-

riviranomaisen tai tuomioistuimen päätöksellä. Viranomaisaloitteisessa selvitystilassa toimiluvan peruuttamista ei voitaisi enää lykätä tapahtuvaksi vasta esimerkiksi lopputilityksen esittämisen jälkeen.

Tervehdyttämisen- ja likvidaatiodirektiivin 12 artiklan 2 kohdan mukaan artiklan 1 kohdassa säädetty toimiluvan peruuttaminen ei estä henkilöä tai henkilöitä, joille likvidaatio on uskottu, jatkamasta luottolaitoksen joitakin toimintoja siltä osin kuin se on tarpeen tai asianmukaista likvidaatiota varten. Kotijäsenvaltio voi määrätä, että näitä toimintoja voidaan jatkaa kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten suostumuksella ja valvonnassa. Tällainen säännös ehdotetaan lisättäväksi luottolaitoslain 12 §:ään uudeksi 8 momentiksi. Ehdotuksen mukaan luottolaitoksen toimintaa voitaisiin toimiluvan peruuttamisen jälkeen Rahoitustarkastuksen suostumuksella ja sen valvonnassa jatkaa siinä määrin kuin selvityksen tarkoituksenmukainen toteuttaminen vaatii.

1.5. Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä

1 a §. *Toimivaltaa ja sovellettavaa lakia koskevat säännökset Euroopan talousalueella.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 1 a §. Pykälän 1 momentin mukaan pankin toiminnan keskeytyksestä on toimivaltainen päättämään valtiovarainministeriö siten kuin tässä laissa säädetään. Pankkia koskevan saneerausmenettelyn aloittamisesta on toimivaltainen päättämään suomalainen tuomioistuin siten kuin siitä säädetään tässä laissa ja yritys-saneerauslaissa. Menettely käsittää myös muissa ETA-valtioissa sijaitsevat pankin sivukonttorit. Ehdotettu momentti perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatiodirektiivin 3 artiklan 1 kohtaan, jonka mukaan kotijäsenvaltion hallinnolliset tai oikeusviranomaiset ovat yksin toimivaltaisia päättämään luottolaitosta ja sen muissa jäsenvaltioissa sijaitsevia sivuliikkeitä koskevan yhden tai useamman tervehdyttämistoimenpiteen toteuttamisesta. Vastaavat säännösethdotukset selvitystilasta ja konkurssin osalta ovat liikepankkilain 23 a §:ssä, osuuspankkilain 43 a §:ssä ja säästöpankkilain 120 a §:ssä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin osuus-

pankkilain 44 b §:ää ja säästöpankkilain 121 b §:ää koskevia ehdotuksia vastaavalla tavalla, että pankin toiminnan keskeytykseen ja saneerausmenettelyyn Euroopan talousalueella sovellettavasta laista on vastaavasti voimassa, mitä liikepankkilain 24 a—24 k §:ssä säädetään. Ehdotus perustuu tervehdyttämis- ja likvidaatioidirektiivin 3 artiklan 2 kohtaan sekä liikepankkilain 24 a—24 k §:n perusteluissa viitattuihin artikloihin.

Ehdotetun pykälän sijoittaminen lain alkuun sen yleisiin säännöksiin perustuu siihen, että viranomaisten toimivaltaa ja menettelyissä sovellettavaa lakia Euroopan talousalueella koskevat säännökset ovat lain soveltamisen kannalta keskeisiä.

4 §. *Keskeytyspäätös.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyisi uudeksi 4 momentiksi. Uudessa 3 momentissa säädettäisiin muutoksenhakuoikeudesta valtiovarainministeriön antamaan keskeytyspäätökseen. Kuten nykyisinkin, päätöksestä voitaisiin valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen noudattaen hallintolainkäyttölain (586/1996) säännöksiä. Ehdotuksen mukaan muutosta voitaisiin hakea 30 päivän kuluessa siitä, kun valtiovarainministeriön päätös on julkaista Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Julkaisemisesta säädettäisiin tarkemmin lakiehdotuksen 16 b §:ssä. Muutoksenhakua koskevan nimenomaisen säännöksen ottaminen lakiin myös selkeyttää sääntelyä erityisesti suhteessa tervehdyttämis- ja likvidaatioidirektiivin 6 artiklaan. Mainitun artiklan mukaan päätös tervehdyttämistoimenpiteestä on julkaistava artiklan mukaisesti, jos tervehdyttämistoimenpiteen täytäntöönpano on omiaan vaikuttamaan sivullisten oikeuksiin vastaanottavassa jäsenvaltiossa ja jos toimenpidettä koskevaan päätökseen voidaan hakea muutosta kotijäsenvaltiossa.

Hallintolainkäyttölain 6 §:n 1 momentin mukaan päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Tämän mukaisesti pankilla itsellään on muutoksenhakuoikeus, koska päätös on kohdistettu pankkiin. Lisäksi muutoksenhakuoikeus on muun muassa pankin tallettajilla, koska päätös vaikuttaa välittömästi tallettajien oikeuksiin.

5 §. *Asiamiehen asettaminen pankkiin.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan Rahoitustarkastuksen on annettava asiamiehelle todistus hänen asettamisestaan tehtävään. Säännös vastaa muun muassa liikepankkilain 20 a §:ää koskevaa ehdotusta.

14 §. *Yrityssaneeraukseen sovellettavat erityiset säännökset.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi. Uuden 4 momentin mukaan tuomioistuimen on annettava selvittäjälle todistus hänen määräämisestään tehtävään. Ehdotus vastaa 5 §:n 3 momenttia koskevaa ehdotusta.

14 a §. *Velkojille ilmoittaminen.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 14 a §. Pykälän 1 momentin mukaan yrityssaneerauslain 10 luvussa tarkoitetuissa tiedonannoissa pankin velkojille on mainittava myös, onko velkojan ilmoitettava etuoikeutettu saatava tai saatava, jonka vakuutena on esineoikeus. Ehdotus perustuu tervehdyttämis- ja likvidaatioidirektiivin 7 artiklan 1 kohtaan ja 14 artiklan 2 kohtaan.

Pykälän 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettut tiedonannot olisi tehtävä ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Tiedonannossa olisi oltava kaikkien ETA-valtioiden virallisilla kielillä otsikko ”Kehotus saatavan ilmoittamiseen ; noudatettavat määräajat” tai vastaavasti ”Kehotus huomautusten esittämiseen; noudatettavat määräajat”. Pykälän 2 momentin ehdotus perustuu tervehdyttämis- ja likvidaatioidirektiivin 7 artiklan 1 kohtaan ja 17 artiklan 1 kohtaan.

Pykälää vastaavat säännösehdoitukset selvitystilan ja konkurssin osalta ovat muun muassa liikepankkilain 20 b ja 22 a §:ssä.

14 b §. *Saatavan ilmoittaminen.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 14 b §. Pykälän mukaan velkoja, jonka asuinpaikka tai kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa, voisi pankin saneerausmenettelyssä ilmoittaa saatavansa ja esittää saatavaan liittyviä huomautuksia myös asuin- tai kotivaltionsa virallisella kielellä. Tällöin olisi direktiivin edellyttämä vakiomuotoinen otsikko ”Saatavan ilmoittaminen tai valvominen” tai vastaavasti ”Saataviin liittyvien huomautusten esittäminen” kuitenkin oltava joko suomeksi tai ruotsiksi. Pykälän 1 momentti perustuu terveh-

dyttämis- ja likvidaatiodirektiivin 7 artiklan 2 kohtaan ja 17 artiklan 2 kohtaan.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin selvyyden vuoksi, että pankin saneerausmenettelyssä toisen ETA-valtion julkinen viranomainen rinnastetaan 1 momentissa tarkoitettuun velkojaan. Tämän koskee niin oikeutta ilmoittaa saatava ja esittää sitä koskevia huomautuksia kuin oikeutta käyttää saatavan ilmoittamisessa ja huomautusten tekemisessä viranomaisen kotivaltion virallista kieltä.

5 a luku. **Päätöksestä ilmoittaminen Euroopan talousalueella**

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 a luku, jossa säädettäisiin tervehdyttämis- ja likvidaatiodirektiiviin perustuvista muista kuin 14 a ja 14 b §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista.

Tällaisten erityisten menettelysäännösten kokoamista lain loppuun omaksi luvukseen voidaan pitää tarkoituksenmukaisena ottaen huomioon, että säännökset koskevat sekä pankin toiminnan keskeytystä että saneerausmenettelyä.

16 a §. *Ilmoitus muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 16 a §. Pykälän 1 momentti perustuu tervehdyttämis- ja likvidaatiodirektiivin 4 artiklaan. Momentissa säädettäisiin valtiovarainministeriön velvollisuudesta ilmoittaa muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille pankin toiminnan keskeytyksestä ja saneerausmenettelyn aloittamisesta sekä niiden mahdollisista vaikutuksista. Ilmoitus olisi tehtävä niihin ETA-valtioihin, joissa pankilla on sivukonttori tai joissa se tarjoaa luottolaitoslaissa tarkoitettuja palveluja. Vastaava selvitystilaa ja konkurssia koskeva säännösehdotus on muun muassa liikepankkilain 23 b §:n 1 momentissa.

Pykälän 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus olisi tehtävä myös 16 §:ssä tarkoitettusta keskeytyksen lakkaamisesta ja yrityssaneerauslain mukaisesta saneerausmenettelyn lakkaamisesta. Menettelyn luonne huomioon ottaen on tarkoituksenmukaista, että ilmoitus tehdään myös menettelyn lakkaamisesta.

16 b §. *Päätöksen julkaiseminen Euroopan talousalueella.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 16 b §. Pykälän 1 momentin mukaan

asiamiehen on ilmoitettava pankin toiminnan keskeytyksestä EU:n virallisessa lehdessä ja jokaisen sellaisen ETA-valtion kahdessa valtakunnallisessa päivälehdessä, jossa pankilla on sivukonttori tai jossa pankki tarjoaa luottolaitoslaissa tarkoitettuja palveluja. Ilmoitus päivälehdessä on tehtävä asianomaisen valtion virallisella kielellä. Asiamiehen olisi tehtävä vastaava ilmoitus myös keskeytyksen lakkaamisesta. Jos lakkaaminen kuitenkin perustuu siihen, että keskeytyspäätöksessä asetettu määräaika päättyy, ilmoitusta ei tarvitse tehdä. Viimeksi mainitussa tapauksessa keskeytyksen lakkaamisen ajankohta käy ilmi, kun itse keskeytyspäätös julkaistaan. Niissä tapauksissa, joissa keskeytys lakkaa yrityssaneerausmenettelyn aloittamisen johdosta, voidaan ilmoitus keskeytyksen lakkaamisesta käytännössä tehdä samassa yhteydessä kuin ilmoitus yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta julkaistaan.

Kun kysymys on saneerausmenettelystä, selvittäjän olisi vastaavasti ilmoitettava menettelyn aloittamisesta ja lakkaamisesta.

Toiminnan keskeytyksen ja saneerausmenettelyn aloittamista koskevassa ilmoituksessa on pykälän 2 momentin mukaan samalla mainittava menettelyn tarkoitus, sovellettava lainsäädäntö, muutoksenhaku-aika ja toimivaltainen muutoksenhakuviranomainen.

Pankin toiminnan keskeyttäminen on erittäin poikkeuksellinen toimenpide. Tällöin on asiakkaiden ja pankin muiden sidosryhmien edun mukaista, että päätös julkaistaan edellä tarkoitettulla tavalla myös silloin, kun valtiovarainministeriö päättää lain 3 §:n 2 momentin nojalla erityisestä syystä jatkaa keskeytystä enintään yhden kuukauden kerrallaan, enintään kuitenkin kuusi kuukautta keskeytyksen alkamisesta.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin selvyyden vuoksi, ettei toiminnan keskeytyksen tai saneerausmenettelyn voimaantulo riipu siitä, onko edellä tarkoitettu ilmoitus julkaistu vai ei.

Pykälän 1 ja 2 momentti perustuvat tervehdyttämis- ja likvidaatiodirektiivin 6 artiklan 1, 3 ja 4 kohtaan. Pykälän 3 momentti perustuu puolestaan mainitun artiklan 5 kohtaan.

Vastaava velvollisuus ilmoittaa selvitystilan ja konkurssin alkamisesta on muun muassa liikepankkilain 23 b §:n 2 momenttia kos-

kevassa muutosehdotuksessa.

16 c §. *Merkintä muissa ETA-valtioissa pidettäviin rekistereihin.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 16 c §, jossa säädetään pankin toiminnan keskeytyksen ja saneerausmenettelyn aloittamisen ilmoittamisesta merkittäväksi toisessa ETA-valtiossa pidettävään julkiseen rekisteriin. Pykälä perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatiidirektiivin 29 artiklaan. Artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltio voi säätää rekisteriin merkitsemisen pakolliseksi.

Keskeytysmenettelyssä asiamiehen ja saneerausmenettelyssä selvittäjän olisi ehdotuksen mukaan pyydettävä, että menettelyn aloittamisesta tehdään merkintä toisessa ETA-valtiossa pidettävään kiinteistörekisteriin, kaupparekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin. Pyyntö olisi tehtävä silloin, kun kyseisen valtion lainsäädännön mukaan rekisterimerkintä tehdään vastaavan menettelyn aloittamisesta.

Vastaava velvollisuus pyytää rekisterimerkintään tekemistä selvitystilan ja konkurssin alkamisesta on muun muassa liikepankkilain 23 c §:ää koskevassa ehdotuksessa.

1.6. Laki ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa

2 §. *Määritelmät.* Voimassa olevassa 2 §:ssä määritellään käsitteet luottolaitos (1 kohta), rahoituslaitos (2 kohta) ja kotivaltio (3 kohta). Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisätään tervehdyttämisen- ja likvidaatiidirektiivin 2 artiklaan perustuvat määritelmät tervehdyttämistoimenpiteestä, likvidaatiomenettelystä, hallinnonhoitajasta ja selvittäjästä. Nämä määritelmät sijoitettaisiin pykälän 4—7 kohdaksi. Muita 2 artiklassa tarkoitettuja määritelmiä ei ole tarvetta ottaa UPL:iin.

Pykälän 4 kohdan mukaan tervehdyttämistoimenpiteellä tarkoitettaisiin viranomaisen päätökseen perustuvaa toimenpidettä, jonka tarkoituksena on turvata tai palauttaa ennalleen luottolaitoksen taloudellinen tilanne ja joka voi vaikuttaa kolmannen henkilön oikeuksiin luottolaitosta kohtaan. Pykälän 5 kohdan mukaan likvidaatiomenettelyllä tarkoitettaisiin kaikkia velkojia koskevaa viranomaisen päätökseen perustuvaa menettelyä, jonka

tarkoituksena on luottolaitoksen omaisuuden muuttaminen rahaksi viranomaisen valvonnassa. Lisäksi likvidaatiomenettelyllä tarkoitettaisiin menettelyä, joka päätetään akordiin tai muuhun vastaavaan toimenpiteeseen.

Pykälän 6 kohdan mukaan hallinnonhoitajalla tarkoitettaisiin viranomaisen nimeämää henkilöä tai elintä, jonka tehtävänä on huolehtia tervehdyttämistoimenpiteestä. Selvittäjällä tarkoitettaisiin pykälän 7 kohdan mukaan viranomaisen nimeämää henkilöä tai elintä, jonka tehtävänä on huolehtia likvidaatiomenettelystä.

UPL:ssa määritelmät on tarkoituksenmukaista direktiivin tavoin kirjoittaa yleiseen muotoon, koska määritelmät koskevat myös muissa ETA-valtioissa noudatettavia menettelyjä ja menettelyn tarkempi luonne ja nimi-ke saattavat poiketa valtiosta toiseen.

6 a §. *Tervehdyttämistoimenpiteen ja likvidaatiomenettelyn tunnustaminen.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 a §. Pykälä koskee luottolaitoksia, joiden kotipaikka on muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa.

Pykälän 1 momentin mukaan luottolaitoksen kotivaltion lainsäädännön mukaisesti tehty päätös aloittaa luottolaitosta koskeva tervehdyttämistoimenpide tai likvidaatiomenettely tulee Suomessa voimaan ilman eri muodollisuuksia samanaikaisesti, kun päätös tulee voimaan luottolaitoksen kotivaltiossa. Ehdotus perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatiidirektiivin 3 artiklassa ja 9 artiklan 1 kohdassa säädettyyn kotivaltioperiaatteeseen. Ainoastaan luottolaitoksen kotivaltion viranomaiset ovat asiassa toimivaltaisia, ja niiden tekemät päätökset tulevat suoraan voimaan koko EU:n alueella ja vastaavasti muualla Euroopan talousalueella.

Pykälän 2 momentti perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatiidirektiivin 5 artiklaan, jolla ei ole vastinetta direktiivin likvidaatiomenettelyä koskevissa säännöksissä. Pykälän 2 momentin mukaan valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaiselle, jos ne katsovat, että luottolaitoksen sivukonttoria koskeva tervehdyttämistoimenpide tulisi aloittaa. Rahoitustarkastuksen tehtävänä olisi antaa ilmoitus tiedoksi. Tällainen tietojenvaihto on osa luottolaitosdirektiivin edellyttämää valvontavi-

ranomaisten yhteistyötä.

6 b §. *Hallinnonhoitaja ja selvittäjä.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 b §, joka perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatioidirektiivin 28 artiklaan. Pykälän 1 momentissa säädetäisiin siitä, miten hallinnonhoitaja tai selvittäjä voi osoittaa Suomessa toimiessaan olevansa luottolaitoksen tervehdyttämistoimenpiteestä tai likvidaatiomenettelystä huolehtiva henkilö. Momentin mukaan tämä tapahtuu esittämällä oikeaksi todistettu jäljennös alkuperäisestä nimeämispäätöksestä tai jollakin muulla luottolaitoksen kotivaltion viranomaisen antamalla todistuksella. Päätöksestä tai todistuksesta voitaisiin vaatia laillisesti pätevä suomen- tai ruotsinkielinen käännös.

Pykälän 2 ja 3 momentti koskevat hallinnonhoitajan ja selvittäjän toimivaltuuksien käyttöä Suomessa. Näillä henkilöillä olisi 2 momentin mukaan oikeus käyttää Suomessa kaikkia niitä toimivaltuuksia, joita heillä on oikeus käyttää luottolaitoksen kotivaltiossa. Hallinnonhoitajalla ja selvittäjällä olisi myös oikeus käyttää Suomessa avustajaa, joka on nimitetty luottolaitoksen kotivaltion lainsäädännön mukaisesti.

Hallinnonhoitaja ja selvittäjän olisi Suomessa toimiessaan noudatettava Suomen lakia. Tätä koskeva vaatimus sisältyy pykälän 3 momenttia koskevaan ehdotukseen. Tervehdyttämisen- ja likvidaatioidirektiivin mukaisina esimerkkeinä tilanteista, joissa Suomen lakia on noudatettava, momentissa mainitaan luottolaitoksen omaisuuden rahaksi muuttaminen ja menettelystä tiedottaminen työntekijöille.

6 c §. *Rekisteriin merkitseminen.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 c §, joka perustuu tervehdyttämisen- ja likvidaatioidirektiivin 29 artiklaan. Jos tervehdyttämistoimenpiteen tai likvidaatiomenettelyn aloittamisesta tehdään Suomen lain nojalla merkintä rekisteriin, rekisterinpitäjän olisi 6 c §:n mukaan hallinnonhoitajan, selvittäjän tai muun luottolaitoksen kotivaltion asianomaisen viranomaisen tai henkilön pyynnöstä tehtävä merkintä rekisteriin luottolaitosta koskevan tervehdyttämistoimenpiteen tai likvidaatiomenettelyn aloittamisesta. Suomessa oikeusrekisterikeskus pitää yhteistä rekisteriä konkurssisioista ja yrityssaneerausasioista. Rekisterin pitämisestä säädetään tarkemmin

konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetussa asetuksessa (958/1994).

9 c §. *Hakemus konkurssiin asettamisesta.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 9 c §, joka sisältää kolmannen maan luottolaitoksen konkurssihakemusta koskevia säännöksiä. Pykälän 1 momentin mukaan tällaisen luottolaitoksen omaisuus voitaisiin luovuttaa Suomessa konkurssiin sivukonttorin johtajan päätöksellä. Tämä voimassa olevaa lakia vastaava säännös liittyy 21 §:n kumoamista koskevaan ehdotukseen. Ennen hakemuksen jättämistä luottolaitoksen olisi ilmoitettava asiasta Rahoitustarkastukselle. Tämä säännös vastaa muun muassa liikepankkilain 21 §:n 2 momenttia koskevaa ehdotusta.

Momentin ensimmäisen virkkeen mukaisen säännöksen säilyttäminen laissa on tarpeen kolmannen maan luottolaitoksen Suomessa olevan sivukonttorin tallettajien ja muiden velkojien yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi maksukyvyttömyystilanteessa. Nykyisen lain tavoin momentissa ei ole otettu kantaa tällaisen konkurssin vaikutusten ulottuvuuteen. Käytännössä konkurssilla on vaikutusta vain kolmannen maan luottolaitoksen Suomessa harjoittamaan toimintaan ja täällä olevaan omaisuuteen, jollei valtioiden kesken ole muuta sovittu.

Pykälän 2 momentti vastaa muun muassa voimassa olevan liikepankkilain 22 §:n 1 momenttia. Ehdotuksen mukaan tuomioistuimen olisi viipymättä ilmoitettava Rahoitustarkastukselle, jos velkoja hakee luottolaitosta konkurssiin. Tuomioistuimen olisi lykättävä asian käsittelyä enintään kuukaudella, jos Rahoitustarkastus esittää tätä koskevan pyynnön viikon kuluessa edellä tarkoitettun ilmoituksen vastaanottamisesta.

10 §. *Toimiluvan peruuttaminen ja rajoittaminen.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti. Sen mukaan Rahoitustarkastuksen on peruutettava sivukonttorin toimilupa, kun luottolaitos on asetettu Suomessa konkurssiin. Ehdotus vastaa voimassa olevan luottolaitoslain 12 §:n 3 momenttia, jonka mukaan kotimaisen luottolaitoksen toimilupa on peruutettava luottolaitoksen konkurssiin asettamisen johdosta.

10 a §. *Toimiluvan peruuttamisen vaikutukset.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 10 a §, joka kolmannen maan luottolaitoksen

sivukonttorin osalta vastaa voimassa olevan lain 25 §:ää. Viimeksi mainittu pykälä ehdotetaan jäljempänä kumottavaksi.

Uuden 10 a §:n 1 momentin mukaan kolmannen maan luottolaitoksen sivukonttorin toiminta on lopetettava Rahoitustarkastuksen valvonnassa sen määräämällä tavalla, jos luottolaitoksen kotivaltion viranomaisen peruuttaa luottolaitoksen toimiluvan. Pykälän 2 momentin mukaan vastaavasti on meneteltävä myös silloin, kun Rahoitustarkastus itse peruuttaa sivukonttorin toimiluvan tai kieltää luottolaitosta jatkamasta toimintaansa Suomessa.

10 b §. *Konkurssista ja toimiluvan peruuttamisesta ilmoittaminen Euroopan talousalueella.* Tervehdyttämisen- ja likvidaatioidirektiivin johdanto-osan 22 kohdassa todetaan, että hallinnollisten tai oikeusviranomaisten ja toimivaltaisten viranomaisten sekä hallinnonhoitajien ja selvittäjien on pyrittävä sovittamaan toimintansa yhteen, kun kolmannen maan luottolaitoksella on sivuliikkeitä useassa jäsenvaltiossa. Tervehdyttämisen- ja likvidaatioidirektiivin johdanto-osan 22 kohdassa todetaan myös, että kutakin sivuliikettä kohdellaan yksilöllisesti direktiivin soveltamisen osalta. Johdanto-osassa tarkoitettu yhteistyöstä säädetään tarkemmin tervehdyttämisen- ja likvidaatioidirektiivin 19 artiklassa.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 10 b §, joka sisältää tervehdyttämisen- ja likvidaatioidirektiivin 19 artiklan vaatimat säännökset viranomaisten, hallinnonhoitajien ja selvittäjien yhteistyöstä. Pykälän 1 momentin mukaan Rahoitustarkastuksen olisi viipymättä ilmoitettava 9 c §:ssä tarkoitettu kolmannen maan luottolaitosta koskevan konkurssin aloittamista koskevasta päätöksestä ja konkurssin vaikutuksista sekä 10 §:n 2 momentissa tarkoitettu, toimiluvan peruuttamista koskevasta päätöksestä niiden muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille, joihin luottolaitos on perustanut sivukonttorin tai joissa se tarjoaa luottolaitosdirektiivissä tarkoitettuja palveluja.

Pykälän 2 momentin mukaan Rahoitustarkastuksen ja pesänhoitajan olisi toimittava riittävässä yhteistyössä niiden muiden ETA-valtioiden asianomaisten viranomaisten ja selvittäjien kanssa, joihin luottolaitos on pe-

rustanut EU:n virallisessa lehdessä vuosittain julkaistavassa luettelossa mainitun sivukonttorin. Luottolaitosdirektiivin 11 artiklan mukaan jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on annettava jokainen luottolaitokselle myönnetty toimilupa tiedoksi komissiolle. Kukin luottolaitos merkitään luetteloon, jonka komissio julkaisee Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja jota se pitää ajan tasalla.

10 c §. *Konkurssia koskevat lainvalintasäännökset Euroopan talousalueella.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 10 c §, jossa säädettäisiin kolmannen maan luottolaitoksen sivukonttorin konkurssissa Euroopan talousalueella noudatettavista lainvalintasäännöksistä viittaamalla liikepankkilakiin ehdotettuihin 24 a—24 k §:ään. Viittaus vastaa soveltuvien osin osuuspankkilain 44 b §:ää ja säästöpankkilain 121 b §:ää koskevaa ehdotusta.

21 §. *Konkurssiin luovuttaminen.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska tervehdyttämisen- ja likvidaatioidirektiivin mukaan ainoastaan kotivaltion viranomaiset ovat toimivaltaisia viranomaisia päättämään ETA-valtion luottolaitoksen sivukonttorin omaisuuden luovuttamisesta konkurssiin. Kolmannen maan luottolaitoksen osalta konkurssiin luovuttamisesta ehdotetaan säädettäväksi 9 c §:ssä.

25 §. *Toimiluvan peruuttamisen vaikutukset.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi samasta syystä kuin edellä 21 §. Kolmannen maan luottolaitoksen osalta toimiluvan peruuttamisen vaikutuksista ehdotetaan säädettäväksi 10 a §:ssä.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdollisimman pian niiden hyväksymisen ja vahvistamisen jälkeen. Ennen lakien voimaantuloa alkaneisiin tervehdyttämistoimenpiteisiin ja likvidaatiomenettelyihin sovellettaisiin lakien voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1501/2001) 23 § ja 24 §:n 2 momentti sekä

lisätään 18 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 18 a, 20 a ja 20 b §, 21 §:n edelle uusi väliotsikko, 21 §:ään uusi 2 momentti, lakiin uusi 22 a §, uusi 23 a § ja sen edelle uusi väliotsikko, uusi 23 b—23 e §, uusi 24 a § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä uusi 24 b—24 k § seuraavasti:

6 luku

Selvitystila ja konkurssi*Selvitystilaa koskevat säännökset*

18 a §

Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle ennen kuin luottolaitos asetetaan selvitystilaan yhtiökokouksen päätöksellä. Mitä edellä säädetään yhtiökokouksen päätöksestä, sovelletaan soveltuvin osin osakeyhtiölain 9 luvun 1 a §:ssä tarkoitettuun osakkeenomistajien yksimieliseen päätökseen.

20 a §

Rekisteriviranomaisen, Rahoitustarkastuksen ja tuomioistuimen on valitessaan selvitysmiehen annettava hänelle todistus hänen valitsemisestaan tehtävään. Ote tai jäljennös yhtiökokouksen pöytäkirjasta on todistus siitä, että yhtiökokous on valinnut selvitysmiehen tehtäväänsä.

20 b §

Luottolaitoksen selvitysmiehen on osakeyhtiölain 13 luvun 9 a §:n 2 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa velkojille mainittava lisäksi:

1) mitä 24 §:n 2 momentissa säädetään tallettajan ilmoittautumisesta pankille; sekä

2) onko velkojan ilmoitettava etuoikeutettu saatava tai saatava, jonka vakuutena on esi-neoikeus.

Ilmoitus on tehtävä ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Ilmoituksessa on oltava kaikkien Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden (*ETA-valtio*) virallisilla kielillä otsikko ”Kehotus saatavan ilmoittamiseen tai huomautusten esittämiseen; noudatettavat määräajat”.

Konkurssia koskevat säännökset

21 §

Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle ennen kuin luottolaitos jättää hakemuksen omaisuutensa luovuttamisesta konkurssiin.

22 a §

Luottolaitoksen velkojille toimitettavassa saatavien valvontaa koskevassa ilmoituksessa on mainittava sen lisäksi, mitä muuten säädetään:

1) mitä 23 §:ssä säädetään tallettajan valvontavelvollisuudesta ja mitä 24 §:n 2 momentissa säädetään tallettajan ilmoittautumisesta pankille; sekä

2) onko velkojan ilmoitettava etuoikeutettu saatava tai saatava, jonka vakuutena on esi-neoikeus.

Luottolaitoksen velkojille toimitettava ilmoitus, joka koskee saatavien valvontaa tai huomautusten esittämistä, on tehtävä ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Ilmoituksessa on oltava kaikkien ETA-valtioiden virallisilla kielillä otsikko ”Kehotus saatavan ilmoittamiseen; noudatettavat määräajat” tai vastaavasti ”Kehotus huomautusten esittämiseen; noudatettavat määräajat”.

23 §

Jos liikepankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 24 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:n 7 momentin nojalla.

Selvitystilaa ja konkurssia koskevat yhteiset säännökset

23 a §

Luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan ovat toimivaltaisia päättämään luottolaitoksen yhtiökokous, rekisteriviranomainen, Rahoitustarkastus ja suomalainen tuomioistuin siten kuin siitä säädetään tässä laissa ja osakeyhtiölaissa. Luottolaitoksen asettamisesta konkurssiin on toimivaltainen päättämään suomalainen tuomioistuin siten kuin siitä erikseen säädetään. Edellä säädetty menettely käsittää myös muissa ETA-valtioissa sijaitsevat luottolaitoksen sivukonttorit.

23 b §

Rahoitustarkastuksen on viipymättä ilmoitettava luottolaitoksen selvitystilaan tai konkurssiin asettamista koskevasta päätöksestä ja menettelyn mahdollisista vaikutuksista niiden muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille, joissa luottolaitoksella on sivukonttori tai joissa se tarjoaa luottolaitostoitinnasta annetussa laissa tarkoitettuja palveluja.

Selvitystilassa selvitysmiehen ja konkurssissa pesänhoitajan on julkaistava päätöksestä ote Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja jokaisen 1 momentissa tarkoitettujen ETA-valtion kahdessa valtakunnallisessa päivä-

lehdessä. Ote on julkaistava ainakin suomeksi ja ruotsiksi.

23 c §

Selvitysmiehen ja konkurssissa pesänhoitajan on pyydettävä, että selvitystila- tai konkurssimenettelyn aloittamisesta on tehtävä merkintä toisessa ETA-valtiossa pidettävään kiinteistörekisteriin, kaupparekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin, jos rekisterimerkintä on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan tehtävä selvitystila- tai konkurssimenettelyn aloittamisesta.

23 d §

Velkoja, jonka asuinpaikka, kotipaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa, voi ilmoittaa tai valvoa saatavansa tai esittää saataviin liittyviä huomautuksia myös tämän toisen valtion virallisella kielellä. Tässä tapauksessa saatavaa ilmoitettaessa, valvottaessa tai saatavaan liittyviä huomautuksia esitettäessä otsikon ”Saatavan ilmoittaminen tai valvominen” tai vastaavasti ”Saataviin liittyvien huomautusten esittäminen” on kuitenkin oltava joko suomeksi tai ruotsiksi.

Luottolaitoksen selvitystilassa ja konkurssissa toisen ETA-valtion julkinen viranomainen rinnastetaan 1 momentissa tarkoitettuun velkojaan.

23 e §

Selvitysmiehen ja konkurssissa pesänhoitajan on säännöllisesti tiedotettava velkojille selvitystila- ja konkurssimenettelyn edistymisestä.

24 §

Kun liikepankki on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin, pankin on kehotettava julkisella kuulutuksella tallettajia, jotka eivät ole kymmeneen vuoteen ennen selvitystilan tai konkurssin alkamista käyttäneet pankissa olevaa tiliään, kahden vuoden kuluessa kuulutuksen antamisesta ilmoittautumaan pankille uhalla, että tilinomistaja muutoin menettää puhevaltansa luottolaitosta kohtaan. Kehotus on lisäksi lähetettävä edellä tarkoitetuille tallettajille kirjeitse pankin tiedossa olevalla osoitteella. Tällöin noudatetaan vastaavasti,

mitä 20 b §:n 2 momentissa ja 22 a §:n 2 momentissa säädetään.

Euroopan talousalueella noudatettavat sovellettavan lain säännökset

24 a §

Luottolaitoksen selvitystilaan ja konkurssiin sekä menettelyn oikeusvaikutuksiin sovelletaan Suomen lakia, jollei jäljempänä tässä luvussa toisin säädetä.

24 b §

Työsopimuksia ja työsuhteita koskevat oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan sen ETA-valtion lain mukaan, jota sovelletaan kyseiseen työsopimukseen tai työsuhteeseen.

24 c §

Kiinteän omaisuuden käyttö- tai luovutus-sopimuksia koskevat oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan sen ETA-valtion lain mukaan, jonka alueella kiinteä omaisuus sijaitsee.

24 d §

Oikeusvaikutukset sellaisiin luottolaitoksen oikeuksiin, jotka koskevat kiinteää omaisuutta, alusta tai ilma-alusta ja jotka on merkittävä julkiseen rekisteriin, määräytyvät sen ETA-valtion lain mukaan, jossa rekisteriä pidetään.

24 e §

Arvopapereihin ja johdannaisopimuksiin kohdistuvat oikeudet, joiden syntymisestä tai siirtämisestä on tehtävä kirjaus tilille, rekisteriin taikka keskitettyyn säilytysjärjestelmään, määräytyvät sen ETA-valtion lain mukaan, jossa rekisteriä tai tiliä pidetään taikka jossa säilytysjärjestelmä sijaitsee.

24 f §

Nettoutussopimusten oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan kyseisiin sopimuksiin sovellettavan lain perusteella.

Takaisinostosopimusten oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan kyseisiin sopimuksiin sovellettavan lain perusteella, jollei 24 e §:stä muuta johdu.

24 g §

Selvitystila- tai konkurssimenettelyn oikeusvaikutukset säännellyillä markkinoilla tehtyihin liiketoimiin määräytyvät yksinomaan sen lain perusteella, jota näillä markkinoilla tehtyihin liiketoimiin sovelletaan, jollei 24 e §:stä muuta johdu.

24 h §

Selvitystilan tai konkurssin alkaminen ei vaikuta velkojan tai sivullisen esineoikeuteen, joka menettelyn alkaessa kohdistuu muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa sijaitsevaan luottolaitoksen omaisuuteen. Sama koskee omistuksenpidätysehtoon perustuvia oikeuksia, jos omaisuus toimenpiteen tai menettelyn alkaessa sijaitsee muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa.

Selvitystilan tai konkurssin alkaminen ei estä velkojaa käyttämästä saatavaansa luottolaitokselle olevan velkansa kuittamiseen, jos tällainen kuittaus on sallittu luottolaitoksen saatavaan sovellettavan lain mukaan.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei estä vetoamasta oikeustoimen mitättömyyteen tai pätemättömyyteen eikä oikeustoimen peräyttämistä Suomen lain nojalla.

24 i §

Jos luottolaitos tekee selvitystilan tai konkurssin alkamisen jälkeen vastikkeellisen oikeustoimen, joka koskee kiinteää omaisuutta, julkiseen rekisteriin merkittävää alusta tai ilma-alusta taikka arvopaperia tai johdannaisopimusta, johon kohdistuvat oikeudet merkitään rekisteriin tai tilille tai jotka sijoitetaan keskitettyyn säilytysjärjestelmään, tällaisen oikeustoimen pätevyys määräytyy sen ETA-valtion lain mukaan, jonka alueella kiinteä omaisuus sijaitsee tai jossa rekisteriä, tiliä tai järjestelmää pidetään.

24 j §

Mitä 24 a §:ssä tai 24 h §:n 3 momentissa säädetään, ei sovelleta oikeustoimen mitättömyyteen tai pätemättömyyteen eikä oikeustoimen peräyttämiseen, jos se, joka on saanut etua velkojia vahingoittavasta toimesta osoittaa, että oikeustoimeen sovelletaan muun ETA-valtion kuin Suomen lakia ja että oikeustointa ei tämän lain mukaan voida riitauttaa kyseisessä tapauksessa.

24 k §

Jos selvitystilan tai konkurssin alkaessa on vireillä oikeudenkäynti, joka koskee menettelyn piiriin kuuluvaa luottolaitoksen omaisuutta tai oikeutta, oikeudenkäyntiä koskevat oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan sen ETA-valtion lain mukaan, jossa oikeudenkäynti on vireillä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen selvitystilaan ja konkurssiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki**osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1504/2001) 37 §:n 2 momentti, 43 § ja 44 §:n 2 momentti, sekä

lisätään 37 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 37 a, 38 a ja 39 a §, 40 §:n edelle uusi väliotsikko, 40 §:ään uusi 2 momentti, lakiin uusi 41 a §, uusi 43 a § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä uusi 43 b—43 d, 44 a ja 44 b § seuraavasti:

9 luku

Selvitystila ja konkurssi*Selvitystilaa koskevat säännökset*

37 §

Rekisteriviranomaisen on osuuskuntalain 19 luvun 4 §:ssä tarkoitettuun määräpäivään mennessä pyydettävä Rahoitustarkastuksen lausunto rekisteristä poistamisesta tai selvitystilaan määräämisestä.

37 a §

Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle ennen kuin luottolaitos asetetaan selvitystilaan osuuskunnan kokouksen päätöksellä. Mitä edellä säädetään osuuskunnan kokouksen päätöksestä, sovelletaan soveltuvien osin osuuskuntalain 4 luvun 2 §:ssä

tarkoitettuun kaikkien jäsenten yksimieliseen päätökseen.

38 a §

Rekisteriviranomaisen ja Rahoitustarkastuksen on valitessaan selvitysmiehen annettava hänelle todistus hänen valitsemisestaan tehtävään. Ote tai jäljennös osuuskunnan kokouksen pöytäkirjasta on todistus siitä, että osuuskunnan kokous on valinnut selvitysmiehen tehtävänsä.

39 a §

Luottolaitoksen selvitysmiehen on osuuskuntalain 19 luvun 10 §:n 2 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa velkojille mainittava lisäksi:

1) mitä 44 §:n 2 momentissa säädetään tallettajan ilmoittautumisesta pankille; sekä

2) onko velkojan ilmoitettava etuoikeutettu saatava tai saatava, jonka vakuutena on esi-neoikeus.

Ilmoitus on tehtävä ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Ilmoituksessa on oltava kaikkien Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden (ETA-valtio) virallisilla kielillä otsikko ”Kehotus saatavan ilmoittamiseen tai huomautusten esittämiseen; noudatettavat määräajat”.

Konkurssia koskevat säännökset

40 §

Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle ennen kuin luottolaitos jättää hakemuksen omaisuutensa luovuttamisesta konkurssiin.

41 a §

Luottolaitoksen velkojille toimitettavassa saatavien valvontaa koskevassa ilmoituksessa on mainittava sen lisäksi, mitä muuten säädetään:

1) mitä 43 §:ssä säädetään tallettajan valvontavelvollisuudesta ja mitä 44 §:n 2 momentissa säädetään tallettajan ilmoittautumisesta pankille; sekä

2) onko velkojan ilmoitettava etuoikeutettu saatava tai saatava, jonka vakuutena on esi-neoikeus.

Luottolaitoksen velkojille toimitettava ilmoitus, joka koskee saatavien valvontaa tai huomautusten esittämistä, on tehtävä ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Ilmoituksessa on oltava kaikkien ETA-valtioiden virallisilla kielillä otsikko ”Kehotus saatavan ilmoittamiseen; noudatettavat määräajat” tai vastaavasti ”Kehotus huomautusten esittämiseen; noudatettavat määräajat”.

43 §

Jos osuuspankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 44 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:n 7 momentin nojalla.

Selvitystilaa ja konkurssia koskevat yhteiset säännökset

43 a §

Luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan ovat toimivaltaisia päättämään osuuskunnan kokous, rekisteriviranomainen ja Rahoitustarkastus siten kuin siitä säädetään tässä laissa ja osuuskuntalaissa. Luottolaitoksen asettamisesta konkurssiin on toimivaltainen päättämään suomalainen tuomioistuimien siten kuin siitä erikseen säädetään. Edellä säädetty menettely käsittää myös muissa ETA-valtioissa sijaitsevat luottolaitoksen sivukonttorit.

43 b §

Rahoitustarkastuksen on viipymättä ilmoitettava luottolaitoksen selvitystilaan tai konkurssiin asettamista koskevasta päätöksestä ja menettelyn mahdollisista vaikutuksista niiden muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille, joissa luottolaitoksella on sivukonttori tai joissa se tarjoaa luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuja palveluja.

Selvitystilassa selvitysmiehen ja konkurssissa pesähoitajan on julkaistava päätöksestä ote Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja jokaisen 1 momentissa tarkoitetun ETA-valtion kahdessa valtakunnallisessa päivälehdessä. Ote on julkaistava ainakin suomeksi ja ruotsiksi.

43 c §

Selvitysmiehen ja konkurssissa pesähoitajan on pyydettävä, että selvitystila- tai konkurssimenettelyn aloittamisesta on tehtävä merkintä toisessa ETA-valtiossa pidettävään kiinteistörekisteriin, kaupparekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin, jos rekisterimerkintä on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan tehtävä selvitystila- tai konkurssimenettelyn aloittamisesta.

43 d §

Velkoja, jonka asuinpaikka, kotipaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa, voi ilmoittaa tai valvoa saatavansa tai esittää saataviin liittyviä huomautuksia myös tämän toisen valtion virallisella kielellä. Tässä tapauksessa saatavaa ilmoitettaessa, valvottaessa tai saatavaan liittyviä

huomautuksia esitettäessä otsikon ”Saatavan ilmoittaminen tai valvominen” tai vastaavasti ”Saataviin liittyvien huomautusten esittäminen” on kuitenkin oltava joko suomeksi tai ruotsiksi.

Luottolaitoksen selvitystilassa ja konkurssissa toisen ETA-valtion julkinen viranomaisen rinnastetaan 1 momentissa tarkoitettuun velkojaan.

44 §

Kun osuuspankki on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin, pankin on kehotettava julkisella kuulutuksella tallettajia, jotka eivät ole kymmeneen vuoteen ennen selvitystilan tai konkurssin alkamista käyttäneet pankissa olevaa tiliään, kahden vuoden kuluessa kuulutuksen antamisesta ilmoittautumaan pankille uhalla, että tilinomistaja muutoin menettää puhevaltansa luottolaitosta kohtaan. Kehotus on lisäksi lähetettävä edellä tarkoitetuille tallettajille kirjeitse pankin tiedossa olevalla osoitteella. Tällöin noudatetaan vastaavasti,

mitä 39 a §:n 2 momentissa ja 41 a §:n 2 momentissa säädetään.

44 a §

Selvitysmiehen ja konkurssissa pesänhoitajan on säännöllisesti tiedotettava velkojille selvitystila- ja konkurssimenettelyn edistymisestä.

44 b §

Luottolaitoksen selvitystilaan ja konkurssiin Euroopan talousalueella sovellettavasta laista on voimassa, mitä liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 24 a—24 k §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen selvitystilaan ja konkurssiin sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki

säästöpankkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun säästöpankkilain (1502/2001) 8 luvun otsikko, 101 §, 109 §:n 1 momentti, 120 §:n 1 momentti ja 121 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 101 § osaksi laissa 590/2003, sekä

lisätään 101 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 104 a §, 109 §:ään uusi 3 ja 4 momentti, 118 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 118 a ja 119 a §, uusi 120 a § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä uusi 120 b—120 d, 121 a ja 121 b § seuraavasti:

8 luku

Selvitystila ja konkurssi

Selvitystilaa koskevat säännökset

101 §

Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitus-

tarkastukselle ennen kuin säästöpankki asetetaan selvitystilaan isäntien kokouksen päätöksellä.

104 a §

Rekisteriviranomaisen ja Rahoitustarkastuksen on valitessaan selvitysmiehen annettava hänelle todistus hänen valitsemisestaan

tehtävään. Ote tai jäljennös isäntien kokouksen pöytäkirjasta on todistus siitä, että isäntien kokous on valinnut selvitysmiehen tehtävänsä.

109 §

Selvitysmiesten on haettava julkinen haaste säästöpankin velkojille. Julkisesta haasteesta on voimassa, mitä julkisesta haasteesta annettussa laissa (729/2003) säädetään, jollei 2 momentin säännöksistä muuta johdu.

Säästöpankin selvitysmiehen on 2 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa velkojille mainittava lisäksi:

1) mitä 121 §:n 2 momentissa säädetään tallettajan ilmoittautumisesta pankille; sekä

2) onko velkojan ilmoitettava etuoikeutettu saatava tai saatava, jonka vakuutena on esi-neoikeus.

Ilmoitus on tehtävä ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Ilmoituksessa on oltava kaikkien Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden (*ETA-valtio*) virallisilla kielillä otsikko ”Kehotus saatavan ilmoittamiseen tai huomautusten esittämiseen; noudatettavat määräajat”.

Konkurssia koskevat säännökset

118 a §

Säästöpankin on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle ennen kuin säästöpankki jättää hakemuksen omaisuutensa luovuttamisesta konkurssiin.

119 a §

Säästöpankin velkojille toimitettavassa saatavan valvontaa koskevassa ilmoituksessa on mainittava sen lisäksi, mitä muuten säädetään:

1) mitä 120 §:n 1 momentissa säädetään tallettajan valvontavelvollisuudesta ja mitä 121 §:n 2 momentissa säädetään tallettajan ilmoittautumisesta pankille; sekä

2) onko velkojan ilmoitettava etuoikeutettu saatava tai saatava, jonka vakuutena on esi-neoikeus.

Säästöpankin velkojille toimitettava ilmoitus, joka koskee saatavien valvontaa tai huomautusten esittämistä, on tehtävä ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Ilmoituksessa on olta-

va kaikkien ETA-valtioiden virallisilla kielillä otsikko ”Kehotus saatavan ilmoittamiseen; noudatettavat määräajat” tai vastaavasti ”Kehotus huomautusten esittämiseen; noudatettavat määräajat”.

120 §

Jos säästöpankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 121 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä momentissa säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoinnasta annetun lain 65 j §:n 7 momentin nojalla.

Selvitystilaa ja konkurssia koskevat yhteiset säännökset

120 a §

Säästöpankin asettamisesta selvitystilaan ovat toimivaltaisia päättämään isäntien kokous ja Rahoitustarkastus siten kuin siitä säädetään tässä laissa. Säästöpankin asettamisesta konkurssiin on toimivaltainen päättämään suomalainen tuomioistuin siten kuin siitä erikseen säädetään. Edellä säädetty menettely käsittää myös muissa ETA-valtioissa sijaitsevat säästöpankin sivukonttorit.

Säästöpankin purkamiseen ei sovelleta, mitä kaupparekisterilain (129/1979) 24 §:ssä säädetään.

120 b §

Rahoitustarkastuksen on viipymättä ilmoitettava säästöpankin selvitystilaan tai konkurssiin asettamista koskevasta päätöksestä ja menettelyn mahdollisista vaikutuksista niiden muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille, joissa säästöpankilla on sivukonttori tai joissa se tarjoaa luottolaitostoinnasta annetussa laissa tarkoitettuja palveluja.

Selvitystilassa selvitysmiehen ja konkurssissa pesänhoitajan on julkaistava päätöksestä ote Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja jokaisen 1 momentissa tarkoitettun ETA-valtion kahdessa valtakunnallisessa päivälehdessä. Ote on julkaistava ainakin suomeksi ja ruotsiksi.

120 c §

Selvitysmiehen ja konkurssissa pesähoitajan on pyydettävä, että selvitystila- tai konkurssimenettelyn aloittamisesta on tehtävä merkintä toisessa ETA-valtiossa pidettävään kiinteistörekisteriin, kaupparekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin, jos rekisterimerkintä on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan tehtävä selvitystila- tai konkurssimenettelyn aloittamisesta.

120 d §

Velkoja, jonka asuinpaikka, kotipaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa, voi ilmoittaa tai valvoa saatavansa tai esittää saataviin liittyviä huomautuksia myös tämän toisen valtion virallisella kielellä. Tässä tapauksessa saatavaa ilmoitettaessa, valvottaessa tai saatavaan liittyviä huomautuksia esitettäessä otsikon ”Saatavan ilmoittaminen tai valvominen” tai vastaavasti ”Saataviin liittyvien huomautusten esittäminen” on kuitenkin oltava joko suomeksi tai ruotsiksi

Säästöpankin selvitystilassa ja konkurssissa toisen ETA-valtion julkinen viranomainen rinnastetaan I momentissa tarkoitettuun velkojaan.

121 §

Kun säästöpankki on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin, pankin on kehoitettava julki-

sella kuulutuksella tallettajia, jotka eivät ole kymmeneen vuoteen ennen selvitystilan tai konkurssin alkamista käyttäneet säästöpankissa olevaa tiliään, kahden vuoden kuluessa kuulutuksen antamisesta ilmoittautumaan uhalla, että tilinomistaja muutoin menettää puhevaltansa pankkia kohtaan. Kehotus on lisäksi lähetettävä edellä tarkoitetuille tallettajille kirjeitse pankin tiedossa olevalla osoitteella. Tällöin noudatetaan vastaavasti, mitä 109 §:n 4 momentissa ja 119 a §:n 2 momentissa säädetään.

121 a §

Selvitysmiehen ja konkurssissa pesähoitajan on säännöllisesti tiedotettava velkojille selvitystila- ja konkurssimenettelyn edistymisestä.

121 b §

Säästöpankin selvitystilaan ja konkurssiin Euroopan talousalueella sovellettavasta laista on voimassa, mitä liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 24 a—24 k §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen selvitystilaan ja konkurssiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

4.

Laki**luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitostoiminnasta 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1607/1993) 12 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 588/2003, sekä
lisätään 12 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1500/2001 ja mainitussa laissa 588/2003, uusi 8 momentti seuraavasti:

12 §

Toimiluvan peruuttaminen tai toiminnan rajoittaminen

Kun luottolaitoksen toimilupa on peruutettu, luottolaitoksen toimintaa voidaan Rahoitustarkastuksen suostumuksella ja sen valvonnassa jatkaa siinä määrin kuin selvityksen tarkoituksenmukainen toteuttaminen vaatii.

Rahoitustarkastuksen on peruutettava toimilupa, kun luottolaitos on asetettu konkurssiin, määrätty selvitystilaan rekisteriviranomaisen tai tuomioistuimen päätöksellä taikka selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen selvitystilaan ja konkurssiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

5.

Laki**talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä 28 päivänä joulukuuta 2001 annettuun lakiin (1509/2001) uusi 1 a §, 4 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 593/2003, uusi 3 momentti, 14 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, sekä lakiin uusi 14 a ja 14 b § sekä 5 a luku seuraavasti:

1 a §

Toimivaltaa ja sovellettavaa lakia koskevat säännökset Euroopan talousalueella

Pankin toiminnan keskeytyksestä on toimi-

valtainen päättämään valtiovarainministeriö siten kuin tässä laissa säädetään. Pankkia koskevan saneerausmenettelyn aloittamisesta on toimivaltainen päättämään suomalainen tuomioistuin siten kuin siitä säädetään tässä laissa ja yrityksen saneerauksesta annetussa

laissa (47/1993). Menettely käsittää myös muissa Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa (*ETA-valtio*) sijaitsevat pankin sivukonttorit.

Pankin toiminnan keskeytykseen ja saneerausmenettelyyn Euroopan talousalueella sovellettavasta laista on vastaavasti voimassa, mitä liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001) 24 a—24 k §:ssä säädetään.

4 §

Keskeytyspäätös

Valtiovarainministeriön tekemään keskeytyspäätökseen saadaan hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun päätös on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Muutoksenhausta on muutoin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

5 §

Asiamiehen asettaminen pankkiin

Rahoitustarkastuksen on annettava asiamiehelle todistus hänen asettamisestaan tehtävään.

4 luku

Toiminnan tervehtäminen

14 §

Yrityssaneeraukseen sovellettavat erityiset säännökset

Tuomioistuimen on annettava selvittäjälle todistus hänen määräämisestään tehtävään.

14 a §

Velkojille ilmoittaminen

Yrityssaneerauslain 10 luvussa tarkoitetuissa tiedonannoissa velkojille on mainittava sen lisäksi, mitä yrityssaneerauslaissa säädetään, onko velkojan ilmoitettava etuoikeutettu saatava tai saatava, jonka vakuutena on esineoikeus.

Tiedoksianto on tehtävä ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Tiedonannossa on oltava kaikkien ETA-valtioiden virallisilla kielillä otsikko ”Kehotus saatavan ilmoittamiseen ; noudatettavat määräajat” tai vastaavasti ”Kehotus huomautusten esittämiseen; noudatettavat määräajat”.

14 b §

Saatavan ilmoittaminen

Velkoja, jonka asuinpaikka, kotipaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa, voi saneerausmenettelyssä ilmoittaa saatavansa tai esittää saatavaan liittyviä huomautuksia myös tämän toisen ETA-valtion virallisella kielellä. Tässä tapauksessa saatavaa ilmoitettaessa tai saatavaan liittyviä huomautuksia esittäessä otsikon ”Saatavan ilmoittaminen” tai vastaavasti ”Saataviin liittyvien huomautusten esittäminen” on kuitenkin oltava joko suomeksi tai ruotsiksi.

Pankin yrityssaneerausmenettelyssä toisen ETA-valtion julkinen viranomainen rinnastetaan 1 momentissa tarkoitettuun velkojaan.

5 a luku

Päätöksestä ilmoittaminen Euroopan talousalueella

16 a §

Ilmoitus muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille

Valtiovarainministeriön on viipymättä ilmoitettava pankin toiminnan keskeytyksestä ja saneerausmenettelyn aloittamisesta sekä

menettelyn mahdollisista vaikutuksista niiden muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille, joissa pankilla on sivukonttori tai joissa se tarjoaa luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuja palveluja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on vastaavasti tehtävä toiminnan keskeytyksen ja saneerausmenettelyn lakkaamisesta.

16 b §

Päätöksen julkaiseminen Euroopan talousalueella

Asiamiehen on viipymättä ilmoitettava pankin toiminnan keskeytyksestä Euroopan unionin virallisessa lehdessä sekä kahdessa valtakunnallisessa päivälehdessä asianomaisten valtioiden virallisella kielellä niissä ETA-valtioissa, joissa pankilla on sivukonttori tai joissa pankki tarjoaa luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuja palveluja. Ilmoitus on vastaavasti tehtävä keskeytyksen lakkaamisesta muun syyn kuin keskeytyspäätöksessä mainitun määräajan päättymisen johdosta. Sama koskee selvittäjän velvollisuutta ilmoittaa saneerausmenettelyn aloittamisesta ja lakkaamisesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu menettelyn aloittamista koskevassa ilmoituksessa on

samalla mainittava menettelyn tarkoitus, sovellettava lainsäädäntö, muutoksenhakuaika ja toimivaltainen muutoksenhakuviranomainen.

Toiminnan keskeytys ja saneerausmenettely ovat voimassa siitä riippumatta, onko 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus julkaistu.

16 c §

Merkintä muissa ETA-valtioissa pidettäviin rekistereihin

Asiamiehen on pyydettävä, että pankin toiminnan keskeytyksestä tehdään merkintä toisessa ETA-valtiossa pidettävään kiinteistörekisteriin, kaupparekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin, jos rekisterimerkintä on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan tehtävä tällaisen menettelyn aloittamisesta. Selvittäjän on vastaavasti pyydettävä merkinnän tekemistä saneerausmenettelyn aloittamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen toiminnan keskeytykseen ja saneerausmenettelyyn sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

6.

Laki**ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1608/1993) 21 ja 25 §, sellaisena kuin niistä on 25 § osaksi laissa 592/2003,

muutetaan 2 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 74/2003, sekä

lisätään lakiin uusi 6 a—6 c ja 9 c §, 10 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 592/2003, uusi 3 momentti sekä lakiin uusi 10 a—10 c § seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *luottolaitoksella* pankkia tai muuta yhteisöä, joka liiketoimintanaan vastaanottaa talletuksia tai muita takaisin maksettavia varoja yleisöltä ja myöntää luottoja omaan lukuunsa;

2) *rahoituslaitoksella* muuta sellaista yhteisöä kuin luottolaitosta, joka pääasiallisena toimintanaan tarjoaa luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 2 b §:n 2 momentin 3—11 kohdassa tarkoitettuja palveluja tai hankkii omistusosuuksia;

3) *kotivaltiollla* valtiota, jossa luottolaitos on saanut toimiluvan ja jossa rahoituslaitoksella on sääntömääräinen kotipaikka;

4) *tervehdyttämistoimenpiteellä* viranomaisen päätökseen perustuvaa toimenpidettä, jonka tarkoituksena on turvata tai palauttaa ennalleen luottolaitoksen taloudellinen tilanne ja joka voi vaikuttaa kolmannen henkilön oikeuksiin luottolaitosta kohtaan;

5) *likvidaatiomenettelyllä* kaikkia velkojia koskevaa viranomaisen päätökseen perustuvaa menettelyä, jonka tarkoituksena on luottolaitoksen omaisuuden muuttaminen rahaksi viranomaisen valvonnassa; likvidaatiomenet-

telyllä tarkoitetaan myös menettelyä, joka päätetään akordiin tai muuhun vastaavaan toimenpiteeseen;

6) *hallinnonhoitajalla* viranomaisen nimeämää henkilöä tai elintä, jonka tehtävänä on huolehtia tervehdyttämistoimenpiteestä; sekä

7) *selvittäjällä* viranomaisen nimeämää henkilöä tai elintä, jonka tehtävänä on huolehtia likvidaatiomenettelystä.

6 a §

Tervehdyttämistoimenpiteen ja likvidaatiomenettelyn tunnustaminen

Edellä 3 §:ssä tarkoitettun luottolaitoksen kotivaltion lainsäädännön mukaisesti tehty päätös aloittaa luottolaitosta koskeva tervehdyttämistoimenpide tai likvidaatiomenettely tulee Suomessa voimaan ilman eri muodollisuuksia samanaikaisesti, kun päätös tulee voimaan luottolaitoksen kotivaltiossa.

Jos valtiovarainministeriö, Suomen Pankki tai Rahoitustarkastus katsoo, että luottolaitoksen sivukonttoria koskeva tervehdyttämistoimenpide tulisi aloittaa, niiden on ilmoitettava siitä luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaiselle. Ilmoituksen antaa tiedoksi Rahoitustarkastus.

6 b §

Hallinnonhoitaja ja selvittäjä

Luottolaitoksen hallinnonhoitajan ja selvittäjän nimeäminen osoitetaan esittämällä oikeaksi todistettu jäljennös alkuperäisestä nimeämispäätöksestä tai jollakin muulla luottolaitoksen kotivaltion viranomaisen antamalla todistuksella. Päätöksestä tai todistuksesta voidaan vaatia laillisesti pätevä suomen- tai ruotsinkielinen käännös.

Hallinnonhoitajalla ja selvittäjällä on oikeus käyttää Suomessa kaikkia niitä toimivaltuuksia, joita heillä on oikeus käyttää luottolaitoksen kotivaltiossa. Hallinnonhoitajalla ja selvittäjällä on oikeus käyttää Suomessa avustajaa, joka on nimitetty luottolaitoksen kotivaltion lainsäädännön mukaisesti.

Suomessa toimiessaan hallinnonhoitajan ja selvittäjän on noudatettava Suomen lakia erityisesti muuttaessaan omaisuutta rahaksi ja tiedottaessaan menettelyä työntekijöille.

6 c §

Rekisteriin merkitseminen

Jos tervehdyttämistoimenpiteen tai likvidaatiomenettelyn aloittamisesta tehdään Suomen lain nojalla merkintä rekisteriin, rekisterinpitäjän on hallinnonhoitajan, selvittäjän tai muun luottolaitoksen kotivaltion asianomaisen viranomaisen tai henkilön pyynnöstä tehtävä merkintä rekisteriin luottolaitosta koskevan tervehdyttämistoimenpiteen tai likvidaatiomenettelyn aloittamisesta.

9 c §

Hakemus konkurssiin asettamisesta

Edellä 8 §:ssä tarkoitetun luottolaitoksen omaisuus voidaan luovuttaa Suomessa konkurssiin sivukonttorin johtajan päätöksellä. Ennen hakemuksen jättämistä luottolaitoksen on ilmoitettava asiasta Rahoitustarkastukselle.

Velkojan hakiessa luottolaitosta konkurssiin tuomioistuimen on viipymättä ilmoitettava hakemuksesta Rahoitustarkastukselle. Tuomioistuimen on lykättävä asian käsittelyä

enintään kuukaudella, jos Rahoitustarkastus esittää tätä koskevan pyynnön viikon kuluessa tässä momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta.

10 §

Toimiluvan peruuttaminen ja rajoittaminen

Rahoitustarkastuksen on peruutettava sivukonttorin toimilupa, kun luottolaitos on asetettu Suomessa konkurssiin.

10 a §

Toimiluvan peruuttamisen vaikutukset

Jos 8 §:ssä tarkoitetun luottolaitoksen kotivaltion viranomaisen peruuttaa luottolaitoksen toimiluvan, sivukonttorin toiminta on lopetettava Rahoitustarkastuksen valvonnassa sen määräämällä tavalla.

Edellä 1 momentissa säädettyä menettelyä on noudatettava myös silloin, kun Rahoitustarkastus peruuttaa sivukonttorin toimiluvan tai kieltää luottolaitosta jatkamasta toimintaansa Suomessa.

10 b §

Konkurssista ja toimiluvan peruuttamisesta ilmoittaminen Euroopan talousalueella

Rahoitustarkastuksen on viipymättä ilmoitettava 9 c §:ssä tarkoitetun konkurssin aloittamista koskevasta päätöksestä ja konkurssin vaikutuksista sekä toimiluvan peruuttamista koskevasta päätöksestä niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien muiden valtioiden valvontaviranomaisille, joihin luottolaitos on perustanut sivukonttorin tai joissa se tarjoaa palveluja.

Rahoitustarkastuksen ja pesänhoitajan on toimittava riittävässä yhteistyössä niiden muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden asianomaisten viranomaisten ja selvittäjien kanssa, joihin luottolaitos on perustanut Euroopan unionin virallisessa leh-

dessä vuosittain julkaistavassa luettelossa mainitun sivukonttorin.

tolaitoksista annetun lain (1501/2001) 24 a—24 k §:ssä säädetään.

10 c §

*Konkurssia koskevat lainvalintasäännökset
Euroopan talousalueella*

Edellä 9 c §:ssä tarkoitettuun konkurssiin Euroopan talousalueella sovellettavasta laista on soveltuvin osin voimassa, mitä liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luot-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2004 .

Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen tervehdyttämistoimenpiteeseen ja likvidaatiomenettelyyn sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 12 päivänä maaliskuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Toinen valtiovarainministeri *Ulla-Maj Widenroos*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1501/2001) 23 § ja 24 §:n 2 momentti sekä

lisätään 18 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 18 a, 20 a ja 20 b §, 21 §:n edelle uusi väliotsikko, 21 §:ään uusi 2 momentti, lakiin uusi 22 a §, uusi 23 a § ja sen edelle uusi väliotsikko, uusi 23 b—23 e §, uusi 24 a § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä uusi 24 b—24 k § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 luku

Selvitystila ja konkurssi

Selvitystilaa koskevat säännökset

(Uusi 18 a, 20 a ja 20 b §)

Konkurssia koskevat säännökset

21 §

Luottolaitos voidaan asettaa konkurssiin luottolaitoksen tai sen velkojan hakemuksesta noudattaen, mitä konkurssisäännössä (31/1868) ja jäljempänä tässä luvussa säädetään.

Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitus-tarkastukselle ennen kuin luottolaitos jättää hakemuksen omaisuutensa luovuttamisesta konkurssiin.

(Uusi 22 a §)

23 §

Jos liikepankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa. Mitä tässä momentissa säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:n 7 momentin nojalla.

23 §

Jos liikepankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse *ilmoittaa eikä* valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, *ellei 24 §:n 2 momentista muuta johdu*. Mitä tässä *pykälässä* säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:n 7 momentin nojalla.

Selvitystilaan ja konkurssia koskevat yhteiset säännökset

(Uusi 23 a—23 e §)

24 §

Kun liikepankki on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin, pankin on kehotettava julkisella kuulutuksella tallettajia, jotka eivät ole kymmeneen vuoteen ennen selvitystilan tai konkurssin alkamista käyttäneet pankissa olevaa tiliään, kahden vuoden kuluessa kuulutuksen antamisesta ilmoittautumaan pankille uhalla, että tilinomistaja muutoin menettää puhevaltansa luottolaitosta kohtaan. Kehotus on lisäksi lähetettävä edellä tarkoitetuille tallettajille kirjeitse pankin tiedossa olevalla osoitteella.

Kun liikepankki on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin, pankin on kehotettava julkisella kuulutuksella tallettajia, jotka eivät ole kymmeneen vuoteen ennen selvitystilan tai konkurssin alkamista käyttäneet pankissa olevaa tiliään, kahden vuoden kuluessa kuulutuksen antamisesta ilmoittautumaan pankille uhalla, että tilinomistaja muutoin menettää puhevaltansa luottolaitosta kohtaan. Kehotus on lisäksi lähetettävä edellä tarkoitetuille tallettajille kirjeitse pankin tiedossa olevalla osoitteella. *Tällöin noudatetaan vastaavasti, mitä 20 b §:n 2 momentissa ja 22 a §:n 2 momentissa säädetään.*

Euroopan talousalueella noudatettavat sovellettavan lain säännökset

(Uusi 24 a—24 k §)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 200 .

Ennen tämän lain voimaantuloa alkanneeseen selvitystilaan ja konkurssiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki**osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1504/2001) 37 §:n 2 momentti, 43 § ja 44 §:n 2 momentti, sekä

lisätään 37 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 37 a, 38 a ja 39 a §, 40 §:n edelle uusi väliotsikko, 40 §:ään uusi 2 momentti, lakiin uusi 41 a §, uusi 43 a § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä uusi 43 b—43 d, 44 a ja 44 b § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 luku

Selvitystila ja konkurssi**Selvitystilaa koskevat säännökset**

37 §

Rekisteriviranomaisen ja tuomioistuimen on osuuskuntalain 19 luvun 4 §:ssä tarkoitettuun määräpäivään mennessä pyydettävä rahoitustarkastuksen lausunto rekisteristä poistamisesta tai selvitystilaan määräämisestä

Rekisteriviranomaisen on osuuskuntalain 19 luvun 4 §:ssä tarkoitettuun määräpäivään mennessä pyydettävä Rahoitustarkastuksen lausunto rekisteristä poistamisesta tai selvitystilaan määräämisestä.

(Uusi 37 a , 38 a ja 39 a §)

Konkurssia koskevat säännökset

40 §

Luottolaitos voidaan asettaa konkurssiin luottolaitoksen tai sen velkojan hakemuksesta noudattaen, mitä konkurssisäännössä (31/1868) ja jäljempänä tässä luvussa säädetään.

Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle ennen kuin luottolaitos jättää hakemuksen omaisuutensa luovuttamisesta konkurssiin.

(Uusi 41 a §)

43 §

Jos osuuspankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa. Mitä tässä momentissa säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:n 7 momentin nojalla.

43 §

Jos osuuspankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse *ilmoittaa eikä* valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, *ellei 44 §:n 2 momentista muuta johdu*. Mitä tässä *pykälässä* säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:n 7 momentin nojalla.

Selvitystila ja konkurssia koskevat yhteiset säännökset

(Uusi 43 a—43 d §)

44 §

Kun osuuspankki on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin, pankin on kehotettava julkisella kuulutuksella tallettajia, jotka eivät ole kymmeneen vuoteen ennen selvitystilan tai konkurssin alkamista käyttäneet pankissa olevaa tiliään, kahden vuoden kuluessa kuulutuksen antamisesta ilmoittautumaan pankille uhalla, että tilinomistaja muutoin menettää puhevaltansa luottolaitosta kohtaan. Kehotus on lisäksi lähetettävä edellä tarkoitetuille tallettajille kirjeitse pankin tiedossa olevalla osoitteella.

Kun osuuspankki on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin, pankin on kehotettava julkisella kuulutuksella tallettajia, jotka eivät ole kymmeneen vuoteen ennen selvitystilan tai konkurssin alkamista käyttäneet pankissa olevaa tiliään, kahden vuoden kuluessa kuulutuksen antamisesta ilmoittautumaan pankille uhalla, että tilinomistaja muutoin menettää puhevaltansa luottolaitosta kohtaan. Kehotus on lisäksi lähetettävä edellä tarkoitetuille tallettajille kirjeitse pankin tiedossa olevalla osoitteella. *Tällöin noudatetaan vastaavasti, mitä 39 a §:n 2 momentissa ja 41 a §:n 2 momentissa säädetään.*

(Uusi 44 a—44 b §)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

Ennen tämän lain voimaantuloa alkanneeseen selvitystilaan ja konkurssiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä

3.

Laki**säästöpankkilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun säästöpankkilain (1502/2001) 8 luvun otsikko, 101 §, 109 §:n 1 momentti, 120 §:n 1 momentti ja 121 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 101 § osaksi laissa 590/2003, sekä

lisätään 101 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 104 a §, 109 §:ään uusi 3 ja 4 momentti, 118 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 118 a ja 119 a §, uusi 120 a § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä uusi 120 b—120 d, 121 a ja 121 b § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 luku

8 luku

Säästöpankin selvitystila ja konkurssi**Selvitystila ja konkurssi****Selvitystilaa koskevat säännökset**

101 §

Säästöpankin toiminta voidaan lopettaa asettamalla se selvitystilaan tai konkurssiin.

Säästöpankki voidaan asettaa selvitystilaan:

1) säästöpankin isäntien kokouksen päätöksellä; tai

2) Rahoitustarkastuksen päätöksellä peruutettaessa säästöpankin toimilupa luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 §:n perusteella.

Säästöpankki voidaan asettaa konkurssiin säästöpankin tai sen velkojan hakemuksesta noudattaen, mitä jäljempänä tämän luvun 118 ja 119 §:ssä säädetään. Säästöpankin purkamiseen ei sovelleta, mitä kaupparekisterilain (129/1979) 24 §:ssä säädetään.

101 §

Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle ennen kuin säästöpankki asetetaan selvitystilaan isäntien kokouksen päätöksellä.

(Uusi 104 a §)

109 §

Selvitysmiesten on haettava julkinen haaste säästöpankin velkojille. Julkisesta haasteesta on voimassa, mitä määräajasta vel-

109 §

Selvitysmiesten on haettava julkinen haaste säästöpankin velkojille. Julkisesta haasteesta on voimassa, mitä *julkisesta haastees-*

komisasioissa sekä julkisesta haasteesta velkojille annetussa asetuksessa (32/1868) säädetään, jollei 2 momentin säännöksistä muuta johdu.

ta annetussa laissa (729/2003) säädetään, jollei 2 momentin säännöksistä muuta johdu.

Säästöpankin selvitysmiehen on 2 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa velkojille mainittava lisäksi:

1) mitä 121 §:n 2 momentissa säädetään tallettajan ilmoittautumisesta pankille; sekä
2) onko velkojan ilmoitettava etuoikeutettu saatava tai saatava, jonka vakuutena on esineoikeus.

Ilmoitus on tehtävä ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Ilmoituksessa on oltava kaikkien Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden (ETA-valtio) virallisilla kielillä otsikko ”Kehotus saatavan ilmoittamiseen tai huomautusten esittämiseen; noudatettavat määräajat”.

Konkurssia koskevat säännökset

(Uusi 118 a ja 119 a §)

120 §

Jos säästöpankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa. Mitä tässä momentissa säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:n 7 momentin nojalla.

120 §

Jos säästöpankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 121 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä momentissa säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:n 7 momentin nojalla.

Selvitystilaa ja konkurssia koskevat yhteiset säännökset

(Uusi 120 a—120 d §)

121 §

Kun säästöpankki on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin, pankin on kehotettava julkisella kuulutuksella tallettajia, jotka eivät ole kymmeneen vuoteen ennen selvitys-

Kun säästöpankki on asetettu selvitystilään tai konkurssiin, pankin on kehotettava julkisella kuulutuksella tallettajia, jotka eivät ole kymmeneen vuoteen ennen selvitys-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

tilan tai konkurssin alkamista käyttäneet säästöpankissa olevaa tiliään kahden vuoden kuluessa kuulutuksen antamisesta ilmoittautumaan uhalla, että tilinomistaja muutoin menettää puhevaltansa pankkia kohtaan. Kehotus on lisäksi lähetettävä edellä tarkoitetuille tallettajille kirjeitse pankin tiedossa olevalla osoitteella.

tilan tai konkurssin alkamista käyttäneet säästöpankissa olevaa tiliään, kahden vuoden kuluessa kuulutuksen antamisesta ilmoittautumaan uhalla, että tilinomistaja muutoin menettää puhevaltansa pankkia kohtaan. Kehotus on lisäksi lähetettävä edellä tarkoitetuille tallettajille kirjeitse pankin tiedossa olevalla osoitteella. *Tällöin noudatetaan vastaavasti, mitä 109 §:n 4 momentissa ja 119 a :n 2 momentissa säädetään.*

(Uusi 121 a ja 121 b §)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

*Ennen tämän lain voimaantuloa alkanee-
seen selvitystilaan ja konkurssiin sovelle-
taan tämän lain voimaan tullessa voimassa
olleita säännöksiä*

4.

Laki**luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitostoiminnasta 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1607/1993) 12 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 588/2003, sekä
lisätään 12 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1500/2001 ja mainitussa laissa 588/2003, uusi 8 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

Toimiluvan peruuttaminen tai toiminnan rajoittaminen

Rahoitustarkastuksen on peruutettava toimilupa, kun luottolaitos on asetettu konkurssiin tai selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen.

Rahoitustarkastuksen on peruutettava toimilupa, kun luottolaitos on asetettu konkurssiin, *määrätty selvitystilaan rekisteriviranomaisen tai tuomioistuimen päätöksellä taikka* selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen.

Kun luottolaitoksen toimilupa on peruutettu, luottolaitoksen toimintaa voidaan Rahoitustarkastuksen suostumuksella ja sen valvonnassa jatkaa siinä määrin kuin selvityksen tarkoituksenmukainen toteuttaminen vaatii.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 200 .

Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen selvitystilaan ja konkurssiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä

5.

Laki**talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä 28 päivänä joulukuuta 2001 annettuun lakiin (1509/2001) uusi 1 a §, 4 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 593/2003, uusi 3 momentti, 14 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, sekä lakiin uusi 14 a ja 14 b § sekä 5 a luku seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus**(Uusi 1 a §)*

4 §

Keskeytyspäätös

Valtiovarainministeriön tekemään keskeytyspäätökseen saadaan hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun päätös on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Muutoksenhausta on muutoin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

5 §

Asiamiehen asettaminen pankkiin

Rahoitustarkastuksen on annettava asiamiehelle todistus hänen asettamisestaan tehtävään.

4 luku

Toiminnan tervehtyttäminen

14 §

Yrityssaneeraukseen sovellettavat erityiset säännökset

*Tuomioistuimen on annettava selvittäjälle
todistus hänen määräämisestään tehtävään.*

(Uusi 14 a ja 14 b §)

5 a luku

Päätöksestä ilmoittaminen Euroopan talousalueella

(Uusi luku, jossa 16 a—16 c §)

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .*

Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen selvitystilaan ja konkurssiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä

6.

Laki

ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1608/1993) 21 ja 25 §, sellaisena kuin niistä on 25 § osaksi laissa 592/2003,

muutetaan 2 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 74/2003, sekä

lisätään lakiin uusi 6 a—6 c ja 9 c §, 10 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 592/2003, uusi 3 momentti sekä lakiin uusi 10 a—10 c § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *luottolaitoksella* pankkia tai muuta yhteisöä, joka liiketoimintanaan vastaanottaa talletuksia tai muita takaisin maksettavia varoja yleisöltä ja myöntää luottoja omaan lukuunsa;

2) *rahoituslaitoksella* muuta sellaista yhteisöä kuin luottolaitosta, joka pääasiallisena toimintanaan tarjoaa luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 2 b §:n 2 momentin 3—11 kohdissa tarkoitettuja palveluja tai hankkii omistusosuuksia;

3) *kotivaltiolla* valtiota, jossa luottolaitos on saanut toimiluvan ja jossa rahoituslaitoksella on sääntömääräinen kotipaikka.

Ehdotus

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *luottolaitoksella* pankkia tai muuta yhteisöä, joka liiketoimintanaan vastaanottaa talletuksia tai muita takaisin maksettavia varoja yleisöltä ja myöntää luottoja omaan lukuunsa;

2) *rahoituslaitoksella* muuta sellaista yhteisöä kuin luottolaitosta, joka pääasiallisena toimintanaan tarjoaa luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 2 b §:n 2 momentin 3—11 kohdassa tarkoitettuja palveluja tai hankkii omistusosuuksia;

3) *kotivaltiolla* valtiota, jossa luottolaitos on saanut toimiluvan ja jossa rahoituslaitoksella on sääntömääräinen kotipaikka;

4) *tervehdyttämistoimenpiteellä* viranomaisen päätökseen perustuvaa toimenpidettä, jonka tarkoituksena on turvata tai palauttaa ennalleen luottolaitoksen taloudellinen tilanne ja joka voi vaikuttaa kolmannen henkilön oikeuksiin luottolaitosta kohtaan;

5) *likvidaatiomenettelyllä* kaikkia velkojia koskevaa viranomaisen päätökseen perustuvaa menettelyä, jonka tarkoituksena on luottolaitoksen omaisuuden muuttaminen ra-

haksi viranomaisen valvonnassa; likvidaatiomenettelyllä tarkoitetaan myös menettelyä, joka päätetään akordiin tai muuhun vastaavaan toimenpiteeseen;

6) **hallinnonhoitajalla** viranomaisen nimeämää henkilöä tai elintä, jonka tehtävänä on huolehtia tervehdyttämistoimenpiteestä; sekä

7) **selvittäjällä** viranomaisen nimeämää henkilöä tai elintä, jonka tehtävänä on huolehtia likvidaatiomenettelystä.

(Uusi 6 a—6 c ja 9 c §)

10 §

Toimiluvan peruuttaminen ja rajoittaminen

Rahoitustarkastuksen on peruutettava sivukonttorin toimilupa, kun luottolaitos on asetettu Suomessa konkurssiin.

(Uusi 10 a—10 c §)

21 §

Konkurssiin luovuttaminen

Luotto- tai rahoituslaitoksen omaisuus voidaan luovuttaa Suomessa konkurssiin sivukonttorin johtajan päätöksen perusteella.

25 §

Toimiluvan peruuttamisen vaikutukset

Jos luottolaitoksen kotivaltion viranomaisen peruuttaa sen toimiluvan, on sivukonttorin tai tytäryhtiönä olevan rahoituslaitoksen sivukonttorin toiminta lopetettava rahoitustarkastuksen määräämällä tavalla.

Edellä 1 momentissa säädettyä menettelyä on noudatettava myös silloin, kun Rahoitustarkastus peruuttaa sivukonttorin toimiluvan tai kieltää luotto- tai rahoituslaitosta jatkamasta toimintaansa Suomessa.

21 §

Konkurssiin luovuttaminen

(kumotaan)

25 §

Toimiluvan peruuttamisen vaikutukset

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen selvitystilaan ja konkurssiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä